CAMUFLAJ

ROBERT REED

Traducere din limba engleză

ANTUZA GENESCU

ROBERT REED a debutat în 1986 şi s-a afirmat repede ca un colaborator frecvent la *The Magazine of Fantasy & Science Fiction* şi *Asimov's Science Fiction*, ca şi la *Science Fiction Age*, *Universe*, *New Destinies*, *Tomorrow*, *Synergy*, *Starlight* şi alte reviste. Este posibil ca Reed să fie unul dintre cei mai prolifici dintre scriitorii tineri de azi, mai ales în domeniul textelor scurte, concurând pentru această poziţie doar cu Stephen Baxter şi Brian Stableford. Şi, precum Baxter şi Stableford, el izbuteşte să menţină un standard foarte ridicat al calităţii, fiind *în acelaşi timp* prolific, ceva deloc uşor. Povestirile lui, printre care *Sister Alice*, *Brother Perfect*, *Decency*, *Savior*, *The Remoras*, *Chrysalis*, *Whiptail*, *The Utility Man*, *Marrow*, *Birth Day*, *Blând*, *The Toad of Heaven*, *Stride*, *The Shape of Everything*, *Guest of Honor*, *Waking Good* şi *Killing the Morrow*, alături de cel puţin alte şase tot atât de remarcabile, se numără printre cele mai bune texte scurte produse în anii optzeci şi nouăzeci. Multe dintre povestirile lui cele mai bune au fost incluse în prima sa culegere *The Dragons of Springplace*. Reed nu este mai puţin prolific ca romancier: de la sfârşitul anilor optzeci, a scris zece romane: *The Leeshore*, *The Hormone Jungle*, *Black Milk*, *The Remarkables*, *Down the Bright Way*, *Beyond the Veil of Stars*, *An Exaltation of Larks*, *Beneath the Gated Sky*, *Marrow* şi *Sister Alice*. Cele mai recente cărţi ale sale sunt *Mere*, culegerea de povestiri *The Cuckoo's Boys* şi romanul *The Well of Stars*. Reed locuieşte cu familia în Lincoln, statul Nebraska.

În povestirea următoare, el rezolvă misterul unei crime petrecute pe o navă cosmică mai mare decât toate

lumile la un loc.

* * *

I

Bărbatul din rasa umană locuia pe bulevard de vreo treizeci şi doi de ani. În general, vecinii îl considerau o creatură solitară, cam iute din fire, dar niciodată nepoliticos fără motiv. Umorul său negru era vestit printre localnici şi se spunea că în spatele ochilor lui căprui-închis se ascundea o inteligenţă trândavă. Cei care apreciau frumosul la oameni nu-l considerau un bărbat arătos: avea faţa asimetrică, pielea aspră şi cărnoasă, iar părul des, castaniu-închis, arăta ca şi cum şi l-ar fi tăiat el însuşi, cu mâinile lui puternice. Dar tocmai lipsa frumuseţii atrăgea femeile, după cum spuneau bârfele. Nu era prea solid pentru un om, dar cei mai mulţi ziceau că e bine făcut. Poate datorită mersului cu spatele drept şi umerii pătraţi, cu faţa uşor aplecată înainte, ca şi cum ar fi privit în jos de la mare înălţime. Unii bănuiau că se născuse pe o lume cu gravitaţie mare, căci obiceiurile cele mai vechi nu dispar niciodată. Sau poate corpul lui nu era cel adevărat, iar sufletul său încă ducea dorul zilelor când trăia în trupul unui uriaş. Se făceau nenumărate speculaţii pe marginea trecutului său. Avea un nume pe care i-l ştia toată lumea. Avea şi o biografie detaliată şi accesibilă în dosarele publice. Dar existau cel puţin zece versiuni ale trecutului său şi ale fostelor sale necazuri. Era, alternativ, un poet ratat sau unul periculos de apreciat, un refugiat în urma unui scandal politic – asta, desigur, când nu era un soi de criminal. Singura certitudine era siguranţa lui financiară, dar toată lumea se întreba întruna de unde avea bani. I-a moştenit, ziceau unii. Alţii vorbeau de câştiguri la jocuri de noroc sau investiţii profitabile în lumile colonizate, acum foarte îndepărtate. Indiferent de variantă, omul îşi permitea luxul de a-şi umple zilele fără să se obosească

făcând prea multe, iar în decursul anilor petrecuţi pe bulevardul acesta obscur, le făcuse vecinilor cadouri nesolicitate în bani, iar uneori îi ajutase şi sub alte forme, mai impresionante.

Treizeci şi doi de ani nu reprezentau o perioadă prea lungă. Nu pentru fiinţele care călătoreau de la o stea la alta în mod obişnuit. Majoritatea pasagerilor de pe navă şi întreg echipajul ei erau suflete fără vârstă, eterne şi imune la boală, minţi strălucite, statornice şi cu memorie foarte bună, gata să parcurgă un milion de ani de existenţă lipsită de griji. Tocmai de aceea, trei decenii nu însemnau pentru ele mai mult decât o după-amiază şi, timp de un secol ori chiar douăzeci, localnicii încă vorbeau despre vecinul lor ca despre un nou-venit.

Aşa se trăia la bordul Marii Nave.

Existau milioane de bulevarde asemănătoare. Pe unele le puteai străbate într-o zi, în vreme ce altele se întindeau, neîntrerupte, pe mii de kilometri. Multe dintre ele erau pustii, întunecoase şi reci, ca pe vremea când oamenii descoperiseră Marea Navă. Câteva însă fuseseră înviorate şi transformate în spaţii locuibile pentru proprietarii lor umani sau aparţinând celor mai ciudate rase extraterestre. Cine a construit nava a conceput-o astfel încât să servească drept locuinţă pentru o varietate de organisme. Cel puţin ăsta era un lucru evident. Nu exista o altă navă asemenea ei: era mai întinsă decât toate lumile la un loc, durabilă cât să supravieţuiască eoni întregi printre galaxii şi, pentru cei mai mulţi, nemaipomenită.

Cei mai bogaţi cetăţeni din mii de lumi renunţaseră la avere pentru plăcerea de a călători în interiorul acestei maşinării fabuloase, pornind în călătorii de jumătate de milion de ani ca să navigheze în jurul galaxiei. Până şi cel mai sărac pasager din cel mai umil cartier se uita cu

mândrie la locuinţa lui maiestuoasă şi se considera binecuvântat ca nimeni altul.

Bulevardul acesta anume era lung de aproape o sută de kilometri şi lat de numai două sute de metri. Şi era înclinat. Apa reziduală se aduna într-un râu puţin adânc, care se unduia pe granitul alb cu negru. Curgea neîntrerupt de cincizeci de mii de ani, săpând un canal superficial. Localnicii construiseră poduri în locurile prielnice, iar de-a lungul malurilor înălţaseră rezervoare şi vase cu soluri care imitau lumile nesfârşite, oferind locuri favorabile rădăcinilor şi tulpinilor. În faţa intrării principale a locuinţei bărbatului, o jardinieră imensă din spumă ceramică, ornat cu alamă lustruită, se întindea pe o zecime de hectar. Imediat după sosirea lui, bărbatul otrăvise vegetaţia din vechea junglă şi plantase alta. Dar se pare că nu era un grădinar prea strălucit.

Frunzişul nu se extinsese, iar dintre ruine se înălţau tot soiul de buruieni şi plante răsărite din seminţe aduse de vânt.

De-a lungul jardinierei se întindea, pe un petic de pământ neîngrijit, *Ilano vibra* – o floare extraterestră vestită pentru cântecele ei sălbatice obsesive. „Ar trebui să tai buruiana aia”, le spunea bărbatul vecinilor. „Nu pot să suport larma pe care-o face”. Dar n-a distrus şi nici n-a smuls micuţele cutii vorbitoare. După zece – douăzeci de ani, sătui să-l audă plângându-se, vecinii au înţeles că, de fapt, în secret, lui îi plăceau melodiile acelea complicate, atât de nepământene.

Cei mai mulţi dintre vecinii lui era maşinării mobile înzestrate cu simţuri. La începutul călătoriei, o fundaţie caritabilă care se ocupa să găsească locuinţe şi mijloace de întreţinere pentru sclavii mecanici eliberaţi a închiriat bulevardul. Însă în decursul mileniilor, speciile organice şi-au săpat propriile apartamente în ziduri, cum au făcut o

pereche de ianusieni în aval şi o familie numeroasă de Fluieră-vânt în amonte.

Bărbatul nostru era un singuratic, dar în niciun caz un pustnic.

Adevărata singurătate era cel mai uşor truc de realizat. Existau miliarde de pasageri la bord, însă nava era plină de scobituri şi peşteri largi, întinderi de apă, amoniac şi metan, pe lângă rezervoarele de mărimea lunii, pline cu hidrogen lichid. Cele mai multe erau nelocuite. Peste tot domnea sălbăticia, deloc costisitoare şi ispititoare. Într-adevăr, după o călătorie scurtă cu maşina căpitanului, ajungeai în oricare din cele şase locuri sălbatice – medii de trai extraterestre, conducte de canalizare ascunse şi o peşteră labirintică, a cărei hartă, se zvonea, n-o desenase nimeni până acum. Acesta era un avantaj: în orice moment, bărbatul avea o cale de scăpare. Alt avantaj erau vecinii lui. Maşinăriile erau întotdeauna deştepte, surse nesfârşite de informaţii, dacă ştiai cum să le foloseşti, dar complet ignorante faţă de subtilităţile vieţii organice, dacă nu cumva oarbe cu desăvârşire.

Cu mult timp în urmă, Pamir trăise ca un pustnic. În vremurile acelea, se dovedise cea mai înţeleaptă alegere. Căpitanii de nave rareori îşi abandonau posturile, mai ales cei de rangul său şi cu perspectivele sale.

Şi-a adus singur necazul asupra sa, cu ajutorul unei extraterestre. O extraterestră care, din întâmplare, era iubita lui.

Era o refugiată gaiană, iar Pamir încălcase mai multe reguli ajutând-o să-şi găsească adăpost în adâncul navei. Dar a venit s-o caute un alt gaian şi, în cele din urmă, cele două creaturi bizare erau aproape să moară. Nava nu era în pericol, dar fusese distrusă o zonă principală şi, după ce a îndreptat lucrurile cât a putut, Pamir s-a evaporat printre ceilalţi locuitori, aşteptând proverbialul moment prielnic.

Miile de ani trecuţi i-au schimbat puţin statutul. Din câte se spunea, Căpitanul-şef nu-l mai căuta. Avuseseră loc două-trei evadări de pe navă şi de fiecare dată s-a crezut că fugise în alte lumi colonizate. Sau că avusese o moarte groaznică. După cea mai optimistă variantă, îşi găsise sfârşitul într-o peşteră mică şi rece. Contrabandiştii îi uciseseră trupul şi-l închiseseră într-un mormânt de sticlă. Lăsat fără mâncare şi apă secole de-a rândul, trupul său renunţase să se vindece singur. Pamir devenise un creier amorţit blocat într-o carcasă îngheţată, iar contrabandiştii fuseseră în cele din urmă prinşi şi interogaţi de către Cei mai pricepuţi în acest domeniu deloc generos. Conform mărturiilor silite, recunoscuseră că-l omorâseră pe infamul căpitan, deşi locul crimei nu se cunoştea şi nici nu avea să se afle vreodată.

Pamir petrecu următoarele mii de ani hoinărind dintr-o locuinţă într-alta, reconstruindu-şi faţa şi schimbându-şi numele. Avusese aproape şaptezeci de identităţi, fiecare suficient de verosimilă, dar destul de ştearsă pentru a nu ieşi în evidenţă. Avea motive solide să se înconjoare de un aer de mister, lăsându-i pe vecini să inventeze cele mai stranii poveşti despre golurile din biografia sa. Nimic din ce-şi imaginau ei nu se apropia de adevăr. Maşinăriile şi oamenii nu-şi puteau închipui întorsăturile şi binefacerile ciudate din viaţa lui. Şi, totuşi, Pamir rămânea un căpitan priceput. Simţul datoriei îl obliga să se îngrijească de pasageri şi de navă. Poate că va trăi ca un fugar următoarele două milenii, dar întotdeauna va rămâne devotat acestei uriaşe maşinării şi nenumăraţilor ei locuitori preţioşi.

Din când în când, făcea favoruri mari.

Aşa procedase cu vecinii lui, familia de Fluieră-vânt. Erau o specie bipedă – giganţi oricum îi măsurai – înzestraţi cu plăci blindate şi coate ţepoase şi o aroganţă

dobândită în milioanele de ani de vagabondaj printre stele. Erau însă o familie fără putere politică, o lacună neacceptată de Fluieră-vânt. Aveau necazuri cu o bătrână Mamă-ataţilor. Văzând cum evoluează situaţia, Pamir a intervenit. În şase luni, prin mijloace subtile şi decisive a pus capăt conflictului. Mamataţilor a venit în casa duşmanilor ei, mergând cu spatele în semn de supunere totală şi, cu voce plângăcioasă, a implorat să fie omorâtă sau cel puţin să i se uite faptele rele.

Nimeni n-a bănuit că Pamir ar fi fost amestecat în toată afacerea. Dacă l-ar fi mirosit cineva, i-ar fi râs în nas şi, după câteva momente, ar fi dispărut, luându-şi altă identitate, pe un bulevard îndepărtat.

Faptele măreţe cer întotdeauna schimbări existenţiale majore.

O înfăţişare nouă.

Un trup uşor modificat.

Şi un alt nume uşor de uitat.

Aşa trăia Pamir. Şi ajunsese să creadă că nu era deloc rău stilul ăsta de viaţă. Soarta sau cine ştie ce altă zeiţă îi oferise minunata scuză de a fi permanent în alertă, de a nu se lăsa condus de prima impresie, de a-i ajuta pe cei care meritau să fie ajutaţi şi, la momentul potrivit, de a se reconstrui în întregime.

Iar momentul potrivit nu întârzia să apară…

II

— Salut, prietene.

— Salut.

— Cum îţi merge în seara asta, bunul meu prieten?

Pamir stătea lângă ghiveciul de ceramică uriaş, ascultând sunetele produse de *Ilano vibra*. Cu un rânjet sec, rosti:

— Trebuie să-mi golesc intestinele.

Maşinăria râse puţin prea entuziasmată. Locuia într-

un apartament la un kilometru în sus pe bulevard, împreună cu alţi douăzeci de AI înzestraţi cu simţuri în mod legal, care fugiseră cu toţii din aceeaşi lume îndepărtată. Faţa de cauciuc şi ochii de sticlă lucioasă se uniseră într-un zâmbet larg, iar o voce veselă declară:

— Învăţ. Nu mă poţi şoca atât de uşor cu discuţia asta despre murdăria organică. Apoi adăugă din nou „prietene” înaintea numelui fictiv.

Pamir încuviinţă cu o înclinare a capului şi ridică din umeri.

— E-o seară frumoasă, nu?

— Cea mai frumoasă, replică el cu chipul lipsit de expresie.

Seara pe bulevard era o chestiune de ceasornic. Maşinăriile respectau ciclul de douăzeci şi patru de ore al navei, dar aveau şase ore de beznă totală, înghesuite între optsprezece ore de lumină puternică, nestânjenită. Aceeaşi minimă estetică se remodela întruna la minimum. Zidurile bulevardului erau din granit brut; doar în câteva locuri chiriaşii organici aplicaseră faţade din lemn sau ţiglă. Tavanul era o arcadă şlefuită din hiperfibră de calitate medie – un material reflectorizant, acoperit cu un strat subţire de murdărie, uleiuri lubrifiante şi alte reziduuri. Luminile erau originale, la fel de vechi ca şi nava, şi se aliniau în şiraguri orbitoare pe toată lungimea tavanului. Înserarea nici nu le scădea intensitatea, nici nu le înroşea. Seara venea la un moment precis, iar când se lăsa noaptea… adică peste câteva minute, realiză Pamir… ele lansau un triplu semnal de avertizare, după care avea să domnească întunericul apăsător.

Maşinăria îi zâmbea în continuare, cu subînţeles. Ochii albastru-cobalt străluceau către omul aşezat printre buruienile cântătoare.

— Vrei ceva anume, mârâi Pamir.

— Mai mult sau mai puţin. Dorinţele nu se pot măsura cu obiectivitate.

— De la mine ce vrei? Mai mult sau mai puţin?

— Foarte puţin.

— Vorbeşte mai clar, mârâi Pamir din nou.

— E vorba despre o femeie. Pamir tăcu, aşteptând.

— Întâmplarea face să fie vorba de o femelă de om. Faţa zâmbi, reflectând încântarea sinceră a unui creier cât un grăunte de nisip. M-a angajat să-i obţin un lucru. Iar acest lucru e o întâlnire cu tine.

— O întâlnire, repetă Pamir pe ton plat, impasibil. Printr-un şir de conexiuni secrete, toate sistemele lui de siguranţă intrară în alertă.

— Vrea să te cunoască.

— De ce?

— Pentru că te găseşte fascinant, bineînţeles.

— Fascinant?

— Da, da. Toată lumea de aici te consideră extrem de interesant.

Faţa flexibilă se lăţi într-un rânjet, iar dinţii albi, nefolosiţi vreodată, sclipiră în lumină. Dar noi suntem uşor de fascinat. Care e sensul existenţei? Care e scopul morţii? Unde se termină sclavia şi unde începe neajutorarea? Ce fel de om locuieşte la mică distanţă de uşa mea?

Ştiu cum îl cheamă, adică nu ştiu nimic despre el.

— Cine-i femeia asta? se răsti Pamir.

Maşinăria refuză să răspundă imediat.

— I-am spus ce ştiu despre tine. Ce ştiu sigur şi ce pot deduce. În timp ce-i vorbeam, mi-a trecut prin minte că, în ciuda nanosecundelor care ne apropie, noi tot doi străini rămânem.

În jur nu se petrecea nimic ieşit din comun. Scanările îl asigurară pe Pamir că ştia toate feţele şi că traficul reţelei era cel obişnuit. Când extinse căutarea, ajunse la

concluzia că n-avea nici cel mai mic motiv de îngrijorare. Asta îl nelinişti. Orice căutare prelungită trebuia să aibă un rezultat suspect.

— Femeia asta te admiră.

— Zău?

— Fără îndoială.

Trupul fals, îngust şi foarte înalt, era îmbrăcat într-o haină crem, simplă. Patru braţe ca de păianjen ieşiră de sub falduri, întinzându-se şi căzând pe pieptul iluzoriu.

— Nu mă pricep la senzaţiile umane. Dar, din câte mi-a povestit, sau din câte nu mi-a povestit, cred că te doreşte de multă vreme.

Noaptea era la numai câteva minute distanţă.

— Bine, spuse Pamir. Se ridică, ghetele lipindu-se de granitul palid, dur. Nu vreau să te jignesc, dar, spune-mi, de ce te-a angajat pe tine?

— E o doamnă timidă, veni răspunsul maşinăriei. Râse, amuzată de propria glumă. Nu, nu. Nu e deloc timidă. E chiar un suflet foarte important. Poate tocmai de asta are nevoie de un intermediar.

— Important în ce sens?

— În toate sensurile, pretinse vecinul lui Pamir. Ar trebui să te simţi onorat de atenţia pe care ţi-o acordă, adăugă cu invidie făţişă.

Al doilea şir de senzori aştepta. Pamir nu-i utilizase niciodată, erau atât de bine ascunşi, încât nimeni nu le-ar fi remarcat prezenţa. Dar aveau nevoie de secunde vitale ca să iasă din letargie şi de încă o jumătate de secundă ca să se calibreze şi să se conecteze. Când luminile de pe tavanul-oglindă pâlpâiră prima dată, Pamir, pricepu, în sfârşit, cum stau lucrurile.

— Tu nu eşti doar un simplu vecin, i se adresă el fetei de cauciuc.

A doua pâlpâire deasupra capului. Pamir văzu maşina

căpitanului plutind în apropiere, un pluton de soldaţi ascunzându-se în pântecul ei.

— Cine mai e în trupul tău? se răsti el.

— O să-ţi arăt, îi răspunse maşinăria. Două dintre braţe căzură, celelalte se ridicară şi smulseră brusc masca de cauciuc, creierul cât un grăunte de nisip şi scutul sofisticat. O faţă în spatele feţei. Era îngustă, oarecum plăcută, dar austeră, cu un zâmbet viclean. O voce nouă i se adresă bărbatului misterios:

— Invită-mă la tine în casă.

— De ce? replică el, aşteptându-se la o ameninţare cu moartea.

Dar, în loc să-l ameninţe, Miocene rosti simplu:

— Pentru că am nevoie de ajutorul tău într-o mică problemă care trebuie să rămână – îţi atrag atenţia – secretul nostru.

III

Armata de căpitani era condusă de Căpitanul-şef, iar secundul ei era devotata şi infama Prim-preşedintă. Miocene, a doua creatură ca putere în acest tărâm spectaculos, era severă şi brutală, conspirativă şi rece. Iar ca toate aceste rahaturi să se reunească era cel mai rău lucru posibil. Pamir se uită cum musafira lui îşi scoate ultimele accesorii ale travestiului. AI era afară, în modul diagnostic. Soldaţii rămaseră ascunşi de întuneric şi de vechile lor trucuri. Nu erau decât ei doi în apartament, ceea ce n-avea niciun sens. Dacă Miocene ar fi ştiut cine e cu adevărat, pur şi simplu le-ar fi spus soldaţilor să-l prindă şi să-l maltrateze, apoi să-l târască în închisoarea navei.

Deci nu ştia cine e.

Probabil.

Prim-preşedinta avea faţa aspră şi părul negru, uşor albit, trupul înalt, dezlânat, fără vârstă, dar plin de

prestanţă. Purta o uniformă simplă, după moda căpitanilor, decorată doar cu câţiva epoleţi. Cercetă îndelung apartamentul lui Pamir. Căuta oare ceva anume? Nu, purta o conversaţie printr-o conexiune. Apoi opri orice legătură cu lumea exterioară şi, întorcându-se spre gazda ei, i se adresă pe numele ei de acum.

Pamir încuviinţă din cap.

Îi rosti apoi numele de familie.

El încuviinţă încă o dată.

Cu voce ridicată, ca la sfârşitul unei întrebări, rosti al treilea nume.

— Poate, rosti Pamir.

— Ai fost tu sau nu?

— Poate.

Miocene părea că se amuză. Dar nu era nimic amuzant. Zâmbetul de pe chipul ei se înăspri, gura aproape că-i dispăru.

— Aş putea să sondez mai adânc în trecut, începu ea. Poate c-aş ajunge la momentul când ţi-ai abandonat identitatea originală.

— Chiar te rog.

— Sunt musafira ta, deci eşti în siguranţă.

Era mai înaltă decât el cu o măsură – un artefact al travestiului său.

Se apropie de căpitanul îndărătnic, remarcând:

— Originea ta nu mă interesează.

— Măi, măi, spuse Pamir. Îi făcu cu ochiul şi-o întrebă:

— Deci e-adevărat, doamnă? Chiar eşti îndrăgostită de mine?

Ea râse brusc şi tare. Se îndepărtă de el şi examina din nou apartamentul, de data asta oprindu-se asupra mobilei şi decoraţiunilor. Locuinţa era modestă – o singură cameră lungă de nicio sută de metri şi lată de douăzeci, cu

pereţi din lambriuri de lemn. Prin tavan se vedea cerul rumen al înserării într-o lume haotică. Cu voce calmă, îl anunţă:

— Ador talentele tale, oricare ar fi ele.

— Talentele mele?

— Pe care le arăţi faţă de extratereştri.

Pamir rămase tăcut.

— Scandalul acela cu Fluieră-vânt… Ai găsit o soluţie elegantă la o problemă dificilă. N-aveai de unde să ştii, dar ai ajutat nava şi pe Stăpânul meu. Aşadar, îţi datorez mulţumiri.

— Ce doreşti de la mine în seara asta, doamnă?

— În seara asta? Nimic. Dar mâine… dis-de-dimineaţă, speram să… Vrei să-ţi foloseşti talentul într-o problemă minoră? Una destul de simplă, sperăm. Îi cunoşti pe J'Jal?

Pamir se forţă să nu-şi schimbe expresia feţei şi ţinuta. Dar tot simţi cum inima îi bate puternic şi o voce paranoică îi strigă: „Fugi! Acum!"

— Am ceva experienţă cu rasa asta, recunoscu el. Da, doamnă.

— Mă bucur.

În situaţia lui de fugar, Pamir trăise printre J'Jal de două ori. Evident, Prim-preşedinta ştia mult mai multe despre trecutul lui. Problema arzătoare era dacă ştia despre viaţa lui cu cinci identităţi în urmă sau dacă sondase până la prima din cele şaizeci şi trei de feţe ale lui, periculos de aproape de ziua în care el renunţase total la uniforma de căpitan.

Îi cunoştea adevărata identitate. Sau nu.

Pamir îşi stăpâni accesul de paranoia şi afişă un zâmbet larg. Înălţă din umeri şi întrebă calm:

— Şi de ce aş face eu asta pentru tine? Miocene îi oferi un zâmbet distant.

— Nu-i de-ajuns că te rog eu?

Pamir nu răspunse.

— Vecinii tăi nu ţi-au cerut ajutorul, şi tot l-ai oferit de bunăvoie, chiar dacă în secret. Făcea pe supărata, dar nu era total surprinsă. În spatele ochilor ei negri se derulau calcule. Îl informă pe un ton pragmatic:

— Nu voi face investigaţii în trecutul tău.

— Pentru că ai făcut-o deja, replică el.

— Până la un punct, admise ea. Poate mai departe decât am intenţionat. Dar n-o să-mi mai folosesc resursele importante. Dacă mă ajuţi.

— Nu, veni răspunsul lui Pamir.

Ea păru să dea înapoi.

— Nu te cunosc, minţi el. Dar, după reputaţie, eşti scârba scârbelor.

Oare de câte ori, în atâtea secole, mai fusese Prim-preşedinta insultată direct în faţă? Totuşi, femeia cea impozantă încasă jignirea fără să-şi piardă cumpătul. Apoi menţiona o sumă de bani.

— Într-un cont deschis, la dispoziţia ta, continuă ea. Foloseşti banii cum vrei şi, când sunt pe terminate, iei cât a rămas din ei şi dispari din nou. Sper să faci o treabă mai bună de data asta.

Îi oferea o sumă substanţială.

Dar oare de ce entitatea a doua ca putere pe navă îi flutura un aşa premiu baban în faţa ochilor? Pamir se gândi să acţioneze mecanisme ascunse. Activă o conexiune minoră pentru a pune în joc o baterie de arme. Ar putea s-o ucidă pe Miocene cu un singur gând. Apoi s-ar strecura din apartament pe una din rutele secrete şi, cu puţin noroc, ar scăpa de soldaţii urmăritori. Într-o zi, cel mult două, ar începe o nouă existenţă pe un alt bulevard micuţ... sau, şi mai bine, ar locui singur într-unul din locurile izolate în care-şi depozitase rezerve…

— E o chestiune confidenţială, preciza Miocene încă o dată. Cu alte cuvinte, nu e o misiune oficială a Prim-preşedintei.

— Mai precis, nu mă vei ajuta atât pe mine, cât un alt suflet. Pamir dezactiva armele pentru moment.

— Cine merită ajutorul meu? se interesă el.

— Un tânăr pe care trebuie să-l cunoşti, răspunse Miocene. Un J'Jal, desigur.

— Eu îl ajut pe el?

— N-aş prea zice, replică ea cu un pufăit.

Apoi, printr-o conexiune privată, îi trimise lui Pamir o adresă. Era în cartierul Fall Away – o reşedinţă populară printre multe specii, inclusiv J'Jal.

— Extraterestrul te aşteaptă la el acasă.

Apoi, cu zâmbetul ei rece, adăugă:

— În acest moment, zace pe podeaua din camera lui cea mai îndepărtată şi e mort de-a binelea.

IV

Fiecare parte a Marii Nave avea cel puţin o denumire paşnică stabilită în urma expertizelor iniţiale, în vreme ce zonele locuite purtau unul sau două nume, poetice sau comune, simple sau pline de imaginaţie. În cele mai multe cazuri, pasagerul tipic nu ţinea minte niciunul din ele. Fiecare bulevard, peşteră şi mare era remarcabilă în sine, dar, sub explozia de noutate, numai câteva erau unice şi renumite.

Fall Away făcea excepţie.

Din motive numai de ei ştiute, constructorii navei creaseră un cilindru din hiperfibră reflectoare şi bazalt rece – arborele mare pornea nu departe sub prova blindată a navei şi străbătea mii de kilometri exact pe verticală. Miriadele de bulevarde alunecau prin el spre Fall Away ca printr-o pâlnie. Cu multe ere înainte, inginerii navei săpaseră drumuri şi cărări pe suprafaţa cilindrului, oferind

ochilor curioşi posibilitatea de a privi peisajul. Echipajul şi-a ridicat case la margine, iar nenumăraţi pasageri le-au urmat exemplul. Acum era locuit de milioane de suflete. La bordul Marii Nave existau mai multe locuri renumite, unele, zice-se, mai frumoase. Dar nicio altă adresă nu friza mai tare snobismul. „Casa mea e pe Fall Away”, se laudă locuitorii. „Dacă aveţi o lună sau un an liber, veniţi să vedeţi ce privelişte minunată am”.

Pamir ignoră peisajul. Când fu sigur că nu-l vede nimeni, se furişă în apartamentul tânărului J’Jal. Calea Lactee nu era cea mai întinsă galaxie, dar era, fără îndoială, cea mai fertilă. În general, specialiştii bănuiau că trei sute de milioane de lumi îşi dezvoltaseră propria viaţă inteligentă, de tip tehnologic. În perimetrul exploziei de inventivitate naturală ieşeau în evidenţă anumite tipare. Erau favorizate şase sisteme metabolice. Masa şi compoziţia unei lumi-locuinţă a împins evoluţia pe aceleaşi căi inevitabile. Umanoizii erau obişnuiţi; fiinţele umane reprezentau un exemplu tânăr al unui tipar străvechi. Alte exemple erau speciile Fluieră-vânt, Glory, Aaback, Mnotis şi Striders.

Dar şi cel mai neexperimentat ochi anorganic le putea deosebi între ele. Fiecare umanoid se trăgea dintr-un arbore al vieţii diferit. Unii erau giganţi, alţii mititei. Unii erau făcuţi pentru lumi vaste, alţii erau nişte fărâmiţe. Se întâlneau bucăţi groase de blană cu mase luminoase de pene pufoase. Chiar în rândul falselor primate goale existau nenumărate diferenţe în ce priveşte mâinile şi faţa. Cei cu schelele complicate strigau: „Nu semăn cu oamenii nici pe departe!” Iar carnea lor gemea de sânge auriu şi ADN care-i dovedea provenienţa extraterestră.

Pe urmă venea rândul seminţiei J’Jal.

Mergeau ca oamenii şi semănau cu ei la chip, mai ales dacă te uitai la ochii lor verzi, comuni. Erau creaturi

diurne. Vânători dintr-o lume similară cu Pământul, de milioane de ani hoinăreau printr-o savană deschisă, folosind unelte cioplite din piatră care, la prima vedere, uneori şi la a doua, păreau de-a dreptul omeneşti.

Dar asemănările nu se opreau aici. Inima unui J'Jal bătea într-un plămân spongios dublu, iar fiecare respiraţie apăsa o carcasă de coaste albe de consistenţa cauciucului; sângele ancestral era un amestec rubiniu de fier într-o proteină similară cu hemoglobina. De fapt, majoritatea proteinelor lor trimiteau direct la tipologii umane, la fel ca o mare parte din ADN-ul lor.

O convergenţă mutaţie-cu-mutaţie era o explicaţie absurdă.

De zece milioane de ori mai probabilă era originea comună. Pământenii şi cei din specia J'Jal trebuie să fi fost odată vecini. Cu multă vreme în urmă, o civilizaţie a dezvoltat o formă de viaţă microbiană, durabilă. Impactul unei comete a împrăştiat o bucată din crusta vie în spaţiu şi, cu un trilion de pasageri adormiţi înmormântaţi în siguranţă, epava a plutit nestingherită în afara sistemului solar. După câţiva ani-lumină de uitare absolută, arca primitivă s-a lovit de atmosfera unei lumi noi şi cel puţin un microb a supravieţuit, consumând fericit fiecare ansamblu preexistenţial de hidrocarburi, înainte de a-şi cuceri noul tărâm.

Astfel de lucruri se petreceau frecvent în vremurile de început ale galaxiei. Cel puţin cinci lumi aveau o compoziţie biochimică similară cu a Pământului. Însă numai lumea J'Jal a urmat un proces evoluţionist atât de asemănător. În fapt, J'Jal erau verii îndepărtaţi ai pământenilor.

Şi, din multe alte motive, erau verii lor săraci.

Pamir se aplecă deasupra cadavrului, examinându-i poziţia şi starea. Maşinăria cu picioare ca de păianjen

făcea acelaşi lucru. Pătrunzând în interiorul cadavrului cu ajutorul sunetelor şi al emisiilor uşoare de raze X, trase o concluzie riguroasă, pe care o ţinu numai pentru ea. Se folosea doar de propriii ochi şi de propriile instincte, aşa că voia să facă tot ce-i stătea în putinţă.

Cadavrul de pe podea putea fi al unui om.

Era gol, culcat pe spate, cu picioarele apropiate şi mâinile azvârlite deasupra capului, cu palmele deschise şi degetele întinse. Avea pielea maro-deschis şi păr negru-albăstrui, scurt. Celor din specia J'Jal nu le creştea barbă, deci părul de pe cadavru putea fi uman – un strat subţire pe pieptul cu sfârcuri, care se îngroşa spre zona pubiană.

După moarte, organele genitale i se retrăseseră în corp.

Nu se vedea niciun semn. Pamir bănuia că, dacă l-ar fi răsucit pe burtă, n-ar găsi urme de glonţ nici pe spate. Cu toate astea, bărbatul era mort. Sigur pe el, Pamir îngenunche şi se uită la faţa clar umană, tresărind uşor când gura îngustă se deschise şi trase puţin aer în plămânii mortului.

Pamir râse încet.

Nemişcată, maşinăria aştepta o încurajare.

— Nu mai are creier, explică el, atingând fruntea mortului cu mâna stângă şi simţind căldura uşoară de metabolism în hibernare. Un fulger de plasmă, aşa ceva. A pătruns prin craniu şi i-a ars sufletul.

Maşinăria se clătină înainte şi înapoi pe picioarele lungi.

— E prăjit, fac pariu. Creierul, vreau să spun. Şi puţin din corp. Sunt convins.

Pamir se ridică şi cercetă atent dormitorul.

Lângă cadavru, hainele aşteptau să fie îmbrăcate. Pamir le întinse lângă el.

— A pierdut zece sau douăzeci de kilograme de carne

şi oase, hotărî el. Şi e cu aproximativ zece centimetri mai scurt decât înainte.

Nemuritorilor le venea greu să se prefacă morţi. Chiar în această situaţie, cu creierul numai cioburi de bioceramică şi sticlă mată, corpul se încăpăţâna să rămână în viaţă. Carnea se vindecase în anumite limite. Genetica de urgenţă acţionase liber, refăcând faţa originală, scalpul şi trunchiul, care păreau de-a dreptul vii. Dar, la terminarea setului de gene, nu mai exista nicio minte care să interacţioneze cu corpul întinerit. Aşadar, trupul bărbatului J'Jal căzuse în stază şi, dacă n-ar fi intrat nimeni în apartamentul lui, ar fi rămas acolo, inspirând treptat aerul închis, metabolismul consumându-i carnea până când din el ar fi rămas doar scheletul, organe uscate şi o faţă suptă, mumificată.

— Fusese un bărbat frumos, observă Pamir.

Indiferent de rasă, era o faţă fină, cu trăsături regulate.

— Ce vezi? întrebă el, în cele din urmă.

Maşinăria dădu drumul unui şuvoi de vorbe şi date neprelucrate.

Pamir o ascultă la început, apoi renunţă. Se gândi iarăşi la Miocene şi se întrebă de ce Prim-preşedintei îi păsa de bărbatul ăsta insignifiant.

— Cine e? întrebă Pamir, nu pentru prima oară.

Se declanşa o conexiune şi primi cea mai recentă şi mai amănunţită biografie. Tânărul J'Jal se născuse pe navă, din părinţi suficient de bogaţi ca să-şi permită luxul propagării. Familia lui a făcut bani într-o lume de Fluieră-vânt, de unde se trăgea şi numele tânărului: Sale ium – un joc al convenţiei Fluieră-vânt de a te boteza după elemente. Aşa cum arătau lucrurile, Sale ium era un tânăr obişnuit, de nici cinci sute de ani, cu o biografie banală.

Pamir se uită lung la cadavru, neştiind la ce-ar mai

putea folosi. Apoi dădu o tură prin apartament. Nu era mai mare decât locuinţa lui, dar avea o panoramă splendidă, care-l făcea de douăzeci de ori mai scump. Mobila ar fi putut aparţine ambelor specii. Schema culorilor era şi ea comună. Văzu câteva sute de cărţi pe afişaj – o trăsătură tipică pentru J'Jal – şi puse o maşinărie să citească fiecare volum de la prima la ultima pagină. Apoi îşi conduse ajutoarele în fiecare ungher şi debara, în camerele noi, înapoi în cele vechi, şi inventarie fiecare suprafaţă şi fiecare obiect, inclusiv o mostră de praf. Dar era puţin praf, aşa că ori mortul era foarte curat, ori cineva îndepărtase cu grijă orice urmă a prezenţei sale, inclusiv bucăţi de piele uscată şi fire de păr.

— Şi acum ce urmează? îşi puse întrebarea sieşi, dar maşinăriile răspunseră:

— Nu ştim ce urmează, domnule. Pamir se aplecă încă o dată deasupra cadavrului care respira.

— Îmi scapă ceva, se plânse el.

Se simţi privit şi râse în sinea lui. Încet. Scurt. Apoi ceru o sondă medicală mică. O însera şi trimise prin ea o sarcină variabilă.

Penisul mort se ridică din corp.

— Ha! exclamă Pamir.

Se întoarse şi spuse:

— În regulă. O să cercetăm din nou locul şi viaţa nefericitului ăstuia. Particulă cu particulă, zi de zi, dacă trebuie.

V

Construită în zona mai înaltă a cartierului Fall Away, cu faţada orientată către norii permanenţi de pe Little-Lot, clădirea era o colecţie extinsă de caverne naturale şi tuneluri înguste. Strict vorbind, religia Relaţiilor Multiple nu era o biserică sau un loc sfânt, deşi se baza pe credinţa străveche. Nu era nicio instituţie comercială, deşi

personalul rezident primea bani sau articole în sistem barter. Şi nu era nici bordel, din punct de vedere al codului navei. Nu se petrecea nimic cu caracter sexual între pereţii ei şi niciunul dintre cei implicaţi în tainele ei nu-şi dădea trupul pentru ceva atât de grosolan ca venitul. Cei mai mulţi pasageri nici nu ştiau că există un astfel de loc. Cei care aveau cunoştinţă de existenţa lui îl considerau un loc de întâlnire foarte sofisticat şi bizar – suflete asemănătoare treceau de uşa masivă de lemn pentru a-şi face prieteni şi, dacă se putea, pentru a se îndrăgosti. Dar, în ce priveşte taxele şi legea, căpitanii au ales o destinaţie mult mai puţin romantică a clădirii, un lucru extrem de rar, căruia i se potrivea un vechi cuvânt omenesc: bibliotecă.

Pe Marea Navă, cunoştinţele obişnuite se stocau în fişiere laser şi băi supraconductoare. Accesul putea fi restricţionat, dar conexiunile ascunse ajungeau la fiecare cuvânt şi imagine captată. Bibliotecile reprezentau o excepţie. Deseori, conţinutul cărţilor nu se mai găsea în altă parte, deci era preţios, şi de aceea bibliotecile ofereau adepţilor credinţei un soi de intimitate greu de egalat şi o sfinţenie religioasă.

— Cu ce vă pot ajuta, domnule?

Pamir stătea în faţa unor rafturi înalte, cu braţele încrucişate şi cu o expresie furioasă, încrâncenată pe chip.

— Cine eşti? întrebă el, fără a se deranja să-l privească pe vorbitor.

— Mă numesc Leon rd.

— Am vorbit deja cu ceilalţi, îl informă Pamir.

— Ştiu, domnule.

— Ei au venit la mine, unul câte unul. Dar n-au fost destul de importanţi. Se răsuci să-l privească pe noul-venit. Leon rd, mormăi el. Tu eşti destul de important ca să mă ajuţi?

— Sper că da, domnule. Da.

Bărbatul J’Jal era poate puţin mai înalt decât Pamir. Purta o haină roşu-închis, spre negru, şi păr albastru lung, strâns în coadă de cal. Ochii nu i se deosebeau de cei verzi ai unui om. Pielea lui avea culoarea roz-maroniu. Ca toţi cei din rasa J’Jal, era desculţ. Picioarele lui semănau cu cele de om: plate şi înguste, cu cinci degete şi arhitectură similară a oaselor, bolta plantară ridicându-se când degetele se îndoiau în sus. Cu o uşoară înclinare, extraterestrul rosti:

— Eu sunt bibliotecarul cu cel mai înalt grad, domnule. Ocup acest post de zece milenii şi optzeci şi opt de ani, domnule.

Pamir îşi ajusta expresia şi ţinuta. Bărbatul J’Jal văzu un ofiţer responsabil cu siguranţa îmbrăcat în haine civile. De mâneca lui atârna o insignă. Fiecare listă de cercetare îl identifica drept un bărbat onorabil şi oarecum influent. Însă travestiul lui era mai profund. Braţele încrucişate se încordară scurt, indicând o tensiune prelungită. Noul lui chip se înăspri până când ochii i se îngustară, imitând privirea lungă a unui poliţist provocator.

— Caut pe cineva, rosti el printre buzele ţuguiate.

Spre onoarea lui, bibliotecarul nici nu clipi.

— Pe soţia mea, adăugă Pamir. Vreau să ştiu unde e.

Nu se poate.

— Poftim?

— Ştiu ce doriţi, dar nu vă pot ajuta.

În timp ce ei se priveau faţă în faţă, în cameră pătrunse o siluetă feminină uriaşă. Femeia Fluieră-vânt observă confruntarea dintre ei şi, cu o stânjeneală rar întâlnită printre semenii ei, se retrase discret. Bibliotecarul se adresă colegilor lui printr-o conexiune. Fiecare uşă a camerei se închise şi se bloca silenţios.

— Ascultă, spuse Pamir.

Apoi tăcu.

După câteva momente, bărbatul J’Jal spuse:

— Legile noastre sunt clare. Oferim clienţilor noştri fideli intimitate şi le facem anumite înlesniri, în această ordine. Fără aprobare oficială, domnule, nu puteţi intra în clădire pentru a vă informa în legătură cu fapte de orice fel.

— O caut pe soţia mea, repetă Pamir.

— Apreciez…

— Linişte, mârâi Pamir, desfăcându-şi braţele. În dreapta ţinea un dispozitiv cu plasmă ilicit. Cu o mişcare amplă, ochi ţinta neajutorată şi spuse pentru ultima oară:

— O caut pe soţia mea.

— Nu faceţi asta, îl imploră bibliotecarul.

Arma fu îndreptată spre volumele legate. Cea mai mică explozie ar fi distrus pagini întregi necitite.

— Nu, gemu Leon rd, încercând cu disperare să alerteze sistemele de dezactivare a armelor din încăpere. Niciunul nu răspundea.

— Nu, spuse el din nou.

— O iubesc, susţinu Pamir.

— Înţeleg.

— Înţelegi dragostea?

Leon rd se arătă jignit.

— Sigur c-o înţeleg…

— Sau trebuie să fie ceva urât şi dezgustător înainte să apreciezi, măcar puţin, ce înseamnă să fii îndrăgostit?

Bărbatul J’Jal refuză să vorbească.

— A dispărut, bolborosi Pamir.

— Şi crezi că a fost aici?

— Cel puţin o dată, da.

Bibliotecarul căuta rapid o strategie eficientă. Se auzea alarma generală, dar uşile pe care le încuiase din motive întemeiate refuzau acum să se descuie. Era foarte probabil ca personalul lui şi orice altă sursă să se afle în

capătul celălalt al navei. Iar dacă arma s-ar descărca, ar trece câteva secunde până să se umple camera cu destul azot ca să oprească incendiul şi suficiente narcotice pentru a culca la pământ, un om furios.

Leon rd nu avea de ales.

— Poate că, într-adevăr, vă pot ajuta. Pamir scoase un rânjet subţire, maliţios.

— Aşa trebuie să te porţi.

— Dacă îmi spuneţi numele soţiei dumneavoastră…

— Nu s-ar fi folosit de el, îl avertiză Pamir.

— Sau să-mi arătaţi holograma ei…

Soţul mânios scutură din cap.

— Şi-a schimbat înfăţişarea. Cel puţin o dată, dacă nu de mai multe ori.

— Desigur.

— Poate şi sexul.

Bibliotecarul asimila aspectele complicate. Nu avea de gând să-i dea străinului ce voia, dar dacă ar fi putut să lungească afacerea asta urâtă destul de mult, până când năvălea un pluton de securitate care să-şi recupereze colegul…

— Uite-aici, spuse Pamir, alimentându-l cu un fişier minimal.

— Ce-i asta?

— Prietenul ei, din câte am înţeles. Leon rd studie imaginea şi biografia ataşată. Ochii lui verzi şi blânzi nici nu citiseră bine numele că se făcură dintr-odată mari – o expresie cu subînţeles, de tip J'Jal – şi, cu un oftat cât se poate de uman, bărbatul recunoscu:

— Îl cunosc pe omul acesta.

— Serios? Încet de tot, implicaţia acestui cuvânt fu şi ea asimilată.

— Ce vreţi să spuneţi? S-a întâmplat ceva rău?

— Da, soţia mea a dispărut. Rahatul ăsta mort e

singurul care mă poate ajuta s-o găsesc. În afară de tine, adică.

Leon rd ceru dovezi că bărbatul era mort.

— Dovezi? râse Pamir. Poate vrei s-o chem pe şefa mea şi să-i spun că am găsit un J'Jal mort şi noi doi să lăsăm legea să-şi facă datoria cum se cuvine, cu surle şi trâmbiţe?

În clipa următoare, bibliotecarul dădu o comandă silenţioasă şi opri alarma generală. Nu era nicio problemă aici, minţi el. Apoi, înclinându-se uşor, întrebă:

— Pot avea încredere în dumneavoastră că această chestiune va rămâne confidenţială?

— Arăt eu demn de încredere?

Bărbatul J'Jal se crispa, dar nu răspunse. Se holbă la rafturile din partea cealaltă a încăperii, urmând o linie dreaptă care-l conduse la un volum subţire, pe care-l scoase şi-l deschise pentru a răsfoi, cu degete aristocrate, paginile subţiri din plastic.

Pamir îi smulse trofeul cu agresivitatea unui bătăuş. Coperta era din lemn moale colorată în albastru, pentru a identifica subiectul drept un novice. Paginile erau din plastic, subţiri, dar dense, şi conţineau povestea curgătoare a mortului. În ultima sută de ani, bibliotecarii se întâlniseră cu Sale ium de multe ori şi înregistraseră evoluţia în salturi a credinţei lui dificile. În transcrierile audio făcute după un jurnal particular, acesta îşi explica gândirea pentru sine şi pentru orice persoane interesate. „Specia mea este coruptă şi minoră", mărturisea Sale ium cu o voce de-a dreptul umană. „Fiecare specie mică şi murdară şi numai împreună, într-o uniune perfectă, putem crea o societate meritorie – un univers cu adevărat unit". Câteva pagini conţineau holograme – imagini clare şi oneste ale devoţiunii religioase, pe care majoritatea galaxiei le-ar considera abominabile. Pamir nici nu se uită

la ele. Ştia bine ce caută şi-i era de ajutor faptul că doar una din soţiile bărbatului J'Jal aparţinea speciei.

Paginile finale reprezentau cheia misterului. Pamir cercetă imaginea de la sfârşit. Pufnind încet şi dând din cap dezgustat, anunţă:

— Asta trebuie să fie ea.

— Dar nu este, replică bibliotecarul.

— Ba da, trebuie să fie, insistă Pamir. Un bărbat trebuie să fie în stare să-şi recunoască nevasta. Nu?

Leon rd surâse, dar foarte discret.

— Nu. O cunosc destul de bine pe această femeie şi nu este…

— Unde e cartea ei? se răsti Pamir.

— Nu, se încăpăţâna bibliotecarul. Credeţi-mă, nu e o femeie pe care s-o cunoaşteţi.

— Dovedeşte-mi.

Linişte.

— Cum o cheamă?

Leon rd se îndreptă de spate, făcând eforturi să pară curajos.

Pamir puse arma cu plasmă pe un raft oarecare, în aşa fel încât vârful ţevii să încălzească locul din care se ridica fum, în timp ce cartea cu copertă roşie din lemn a unui drept-credincios începea să ardă înăbuşit.

Jurnalul femeii se afla în altă încăpere, în interiorul bibliotecii. Leon rd solicită să fie adus, apoi stătu lângă Pamir cât acesta îl răsfoi, transmiţând mare parte din conţinut unei conexiuni de memorie. La un moment dat, spuse:

— Dacă m-ai lăsa să iau lucrurile astea cu împrumut…

Bărbatul J'Jal se înroşi la faţă şi-i răspunse cu voce aspră, plină de ură:

— Dacă încerci să le iei, trebuie să treci peste

cadavrul meu.

Pamir îi făcu cu ochiul.

— Un sfat pentru cei mai săraci cu duhul, spuse el. În locul tău, nu le-aş da duşmanilor idei atât de uşor de realizat.

VI

Cum să se dezvolte o specie ca întindere, bogăţii şi număr de locuitori, când pentru galaxie nu contează nici aceea înzestrată cu aceleaşi puncte forte şi de o sută de ori mai veche?

Savanţii şi bigoţii dezbăteau această chestiune din vremuri străvechi.

Specia J'Jal se dezvolta pe un teritoriu cald şi mănos, cu mări albastre în jurul continentelor verzi, pământ bogat în minereuri de metal şi hidrocarburi şi o lună gigantică traversând cerul, menţinându-i axa înclinată atât cât să aducă anotimpuri blânde. Poate că bogăţia nu fusese un lucru rău. Născuţi într-o lume mai săracă, oamenii se obişnuiseră să trăiască în grupuri mici şi adaptabile de câte douăzeci – toată lumea era rudă cu toată lumea, rudă de sânge sau prin alianţă. Dar cei din specia J'Jal din timpuri străvechi se deplasau în grupuri de câte o sută sau mai mulţi, ceea ce indica o societate mulată pe o strategie mai tolerantă. Armonia era un dat. Conflictele se rezolvau rapid, dacă se putea; nimic nu era mai preţios pentru grup decât venerabila lui pace. Durata lor de viaţă atingând trei secole, schimbarea era un proces îndelungat, intermitent, care se desfăşura numai prin consens sau când era absolut necesară, prin cedarea în faţa voinţei bătrânilor.

Însă toanele naturii sunt numai o explicaţie a viitorului. Multe specii măreţe au evoluat lent. Câteva dintre cele mai renumite, ca Ritker şi Fluieră-vânt, erau încă tributare tradiţiei. Chiar şi oamenii se caracterizau prin această capacitate jalnică: înţelepciunea grecilor

decedaţi şi a evreilor pierduţi a fost luată în considerare numai lungă vreme după ce cuvintele lor au dobândit valoare. Însă J'Jal erau mult mai ataşaţi de strămoşii lor şi de gândurile pe care aceştia le-au lăsat în urmă. Pentru ei, trecutul era o comoară, iar civilizaţiile timpurii – maşinării cu minte îngustă şi răbdătoare, care ţineau minte fiecare cotitură greşită şi fiecare succes discret.

După două sute de mii de ani de fier şi cremene, oamenii au păşit în spaţiul cosmic, în vreme ce speciei J'Jal i-au trebuit milioane de ani să găsească un motiv pentru o asemenea aventură.

De vină a fost ghinionul.

Sistemul solar J'Jal conţinea lumi bogate în metale şi luni pline de apă, iar sorii vecini erau stele mature din clasa G, pe care inteligenţa răsărea de multe ori. În timp ce J'Jal stăteau acasă, memorând fericiţi discursurile vechilor regine, trei specii diferite colonizau lumi extraterestre, ignorând, în decursul procesului, legea galactică şi convenţiile străvechi.

Pe cerul lumii J'Jal se dădeau războaie despre care ei habar nu aveau.

Învingătorul final a fost o specie minusculă, obişnuită cu gravitaţia uşoară şi tehnologiile exotice. K'Mal erau creaturi cibernetice cu viaţă scurtă, supuse capriciilor, mofturilor şi schimbărilor bruşte ale guvernului. Când J'Jal lansau prima lor rachetă, K'Mal îi depăşeau ca număr în propriul lor sistem solar. Peste milioane de ani, momentul istoric cu pricina era încă o ruşine. Racheta J'Jal se ridică pe o orbită joasă, determinând flota K'Mal să se ridice de la bazele de pe suprafaţa ascunsă a lunii. Racheta a fost distrusă şi J'Jal au devenit dintr-odată, din stăpânii paradisului, creaturi obscure izolate pe suprafaţa unei singure lumi neînsemnate.

S-au purtat şi s-au câştigat războaie.

S-au încheiat şi s-au desfăcut tratate de pace, după care noi războaie au avut un sfârşit lamentabil.

Învinşii nu ajungeau sclavi nici în cele mai periculoase zone ale întunericului nesfârşit. K'Mal nu erau tirani nemernici, nici administratori necumpătaţi. Însă degradarea treptată a irosit averea civilizaţiei J'Jal. Ritmul naşterilor a explodat. Cetăţenii au început să emigreze, obligaţi să muncească în condiţii grele pentru diverse specii de extratereştri. Cei rămaşi trăiau într-un peisaj tot mai otrăvitor, lucrând în mine adânci şi manevrând tunuri enorme care scuipau oasele lumii lor în spaţiul altora.

În timp ce oamenii ciomăgeau fericiţi mamuţii pe câmpiile Asiei, J'Jal erau o specie înfrântă, risipită pe teritoriile a sute de lumi. Alte rase şi-ar fi pierdut cultura sau, dacă ar fi supravieţuit, s-ar fi separat în zeci de specii diferite şi anonime. Dar J'Jal s-au dovedit capabili de o singură faptă extraordinară: în ciuda abuzurilor, au reuşit să-şi păstreze trecutul, cum o fi fost el, minunat sau nu; la început mai greu, pe urmă mai repede, s-au adaptat existenţei lor împrăştiate.

VII

„Vei veni în ajutorul altui suflet".

Miocene îi făcuse această promisiune fără să adauge prea multe. Ştia că tânărul J'Jal mort îl va conduce la bibliotecă, iar ea trebuia să se convingă că el e destul de inteligent ca să-şi dea seama că femeia era cea care conta. Pamir nu înţelegea de ce Prim-preşedintei îi păsa de viaţa unui pasager aparent mărunt. Sau înţelegea foarte uşor, alcătuind liste lungi de motive, fiecare dintre ele logic, dar majoritatea, dacă nu toate, ridicol de greşite.

Femeia se numea Sorrel şi purta acest nume de când se născuse, cu două secole în urmă. Asta dacă nu era mai bătrână şi biografia ei nu conţinea o colecţie măiastră de minciuni inspirate.

Asemenea celor mai mulţi clienţi regulaţi ai bibliotecii, locuia pe Fall Away. Dar chiar şi printre cei bogaţi ducea un trai binecuvântat. Nu unul, ci două trusturi îi administrau averea. Tatăl ei, avut, emigrase pe o lume de colonii înainte de naşterea ei, lăsând bunurile locale pe numele ei. Mama ei – membră cu decoraţii în corpul diplomatic – murise în nefericita misiune Hakkaleen. În principiu, Sorrel era orfană. Dar, după toate aparenţele, nu suferea deloc. În următoarele câteva decenii a trăit fericită şi fără să iasă în evidenţă, bogată şi netulburată, iar Pamir nu găsi nimic care să indice altceva.

Ce spunea bătrânul Fluieră-vânt?

„Nimic nu depăşeşte universul în măreţia lui, dar nimic nu e nici pe jumătate la fel cuprinzător ca o minte receptivă, imaginativă”.

Cu câtva timp în urmă, femeia a început să se schimbe.

Ca mulţi tineri adulţi, Sorrel a depus jurământul celibatului. Având în faţă un milion de ani, de ce să se grăbească cu sexul şi dragostea, dezamăgirea şi inima sfâşiată? Avea prieteni printre oameni, dar, graţie relaţiilor diplomatice ale mamei sale, cunoştea mulţi extratereştri. Ani la rând, cei mai apropiaţi prieteni i-au fost un cuplu de ianusieni – organisme duble, în care masculul era un parazit care locuia pe spatele soţiei sale. Apoi cercul ei de prieteni s-a extins… lucru perfect normal. Pamir a cercetat arhivele uitate ale camerelor de supraveghere şi documentarele amatorilor şi a descoperit-o în frânturi de banchete şi aventuri la cumpărături în compania altei specii. Creaturile care inspiră oxigen, tradiţionalii aliaţi umani. A urmat croaziera de lux pe un şir de oceane mici, răspândite în interiorul Marii Nave – o scurtă călătorie la mijlocul perioadei de navigare în jurul Căii Lactee – iar spre sfârşitul acestei aventuri domestice, în timp ce plutea

pe o mare de metan, tulbure, rece şi ca pielea de fină, şi-a făcut primul iubit.

Întâmplarea a făcut să fie un J'Jal.

Pamir văzu destule pe camerele de supraveghere pentru a completa lipsurile.

Cre llan era un individ extraordinar de bogat şi de bătrân şi, cu o credinţă care-i apăra intimitatea, îşi etala calitatea de membru şi convingerile personale. Operaţii chirurgicale complicate îi aduseseră penisul la forma potrivită. Toţi cei implicaţi în relaţiile multiple treceau prin aceleaşi modificări cosmetice; se aplică acelaşi cod ambelor sexe şi, acolo unde nu exista departajare pe sexe, se inventa unul special. În existenţa sa îndelungată, Cre llan se căsătorise cu sute, poate mii de extraterestre, iar în noaptea aceea răcoroasă reuşi să seducă o tânără virgină din specia umană.

La sfârşitul croazierei, Sorrel încercase să revină la traiul ei de dinainte. Dar peste trei zile vizitase biblioteca şi, într-o săptămână, suferise şi ea modificări fizice.

Pamir descoperi secvenţe din timpul operaţiei în jurnalul ei – supraveghetori J'Jal învârtindu-se în jurul unui trup dezlânat şi palid. Când închise ochii şi se concentra pe rezerva de date ascunse, răsfoi încet şi lejer celelalte pagini ale înregistrării detaliate, dar tot incomplete.

După un an ca novice, Sorrel îşi cumpără un dreptunghi liber din piatră şi hiperfibră la cincizeci de kilometri exact sub bibliotecă.

Apartamentul pe care-l construi era adânc şi bine pus la punct, cu multe camere luxoase şi scumpe, care se puteau configura astfel încât să răspundă nevoilor oricărei fiinţe biologice. Deşi orice sistem de mediu era foarte accesibil, uneori, maşinăriile sofisticate nu interacţionau corect între ele şi, printr-o modificare potrivită, deveneau uşor de sabotat.

— E o defecţiune gravă, domnule?

— Nu pentru mine, admise Pamir. Şi cred că nici pentru tine. Dar dacă eşti dependent de peroxid, ca Coloop, atunci aerul va avea un gust amar. După ce-l respiri de câteva ori, probabil c-ai să-ţi pierzi cunoştinţa.

— Înţeleg, rosti apartamentul.

Pamir stătea în holul de serviciu, cu obişnuita lui expresie dură, îmbrăcat cu eternul lui jerseu şi ţinând spatele drept, ca un adevărat tehnician.

— Va trebui să caut în mai multe părţi dacă vreau să depistez ce defecţiune ai. Poate vreun filtru sau un cod de legătură defect, cine ştie…

— Faceţi tot ce este necesar, se auzi vocea masculină moale.

— Mulţumesc pentru ocazia asta, adăugă Pamir. Îmi plac noutăţile.

— Desigur, domnule. Vă mulţumesc şi eu.

Firma care repara de obicei apartamentul era închisă temporar, din cauza unui război birocratic cu Agenţia Mediilor. Căutarea candidaţilor disponibili condusese AI la cel mai bun dintre ei. Pamir eliberă un roi de trântori care dispărură în pereţi şi se plimbă mai departe pe hol, oprindu-se în dreptul unei uşiţe încuiate.

— Ce se află în spatele ei?

— O cameră de locuit.

— Pentru un om?

— Da, domnule. Pamir făcu un pas înapoi.

— Nu vreau să deranjez pe nimeni.

— Nu va fi nimeni deranjat. Încuietoarea şi sigiliului se rupseră. Stăpâna mea îmi cere ca locuinţa să fie pregătită pentru orice vizitator. Munca dumneavoastră are prioritate.

Pamir înclină din cap şi se strecură prin deschizătura îngustă.

Primul lui gând fu că nici căpitanii nu trăiau aşa de bine. Încăperea era imensă, dar îşi păstra caracterul intim. Pe jos se aflau covoare din blănuri, comori artistice aşteptau să fie admirate, scaunele se mulau pe orice fel de corp şi, suplimentar, cel puţin cincizeci de jocuri sofisticate se întindeau pe table lungi. Piesele jucau una împotriva celeilalte până când una din ele câştiga, pentru ca apoi s-o ia de la început. Până şi aerul mirosea a bogăţie, curăţat, filtrat, parfumat şi dat cu feromoni. În atmosfera aceea perfectă, singurul sunet care se auzea era cântecul distant şi precis al unei anumite flori extraterestre.

Ilano vibra.

Pamir se uită la monitoare şi vorbi prin intermediul conexiunilor, fără să facă absolut nimic important. Obţinuse deja ce-l interesa. Prin diverse mijloace, apartamentul era acum dotat cu urechi şi ochi suplimentari ascunşi. Restul se adresa simţurilor lui, ca să-i sporească credibilitatea.

Un perete de diamant se înălţa de partea cealaltă a dormitorului vast, iar în spatele lui se întindea, pe cinci hectare, o terasă neacoperită. Într-un vas creştea o pădurice de *Ilano vibra* de soi nobil, muzica ei străbătând printr-o singură uşă deschisă. Femeia stătea în apropiere şi nu făcea nimic. Pamir se uită la Sorrel o clipă, apoi ea îşi înălţă capul ca să privească în direcţia lui. El încercă să-şi facă o imagine clară asupra ei. Era îmbrăcată, dar desculţă, şocant de frumoasă, dar de o frumuseţe stranie, greu de denumit. Pielea palidă avea un luciu special, o capacitate de a absorbi lumina ambientală şi de a o trimite înapoi lumii într-o formă mai blândă. Părul era alb-argintiu şi des, cu vârfurile negre. Avea un chip curat, de fetiţă, un nas mic şi ochi albastru-deschis foarte apropiaţi, gura largă şi elegantă, dar nespus de tristă. Şoca din cauza tristeţii, conchise Pamir.

Se trezi în dreptul uşii, holbându-se la ea, înţelegând că tristeţea ei şi reacţiile lui erau determinate de motive deloc simple. Sorrel îl privi încă o dată. Peste o clipă, apartamentul întrebă:

— Doamna vă interesează din punct de vedere tehnic, domnule?

— Desigur. Pamir râse şi se îndepărtă de peretele de diamant.

— Doamna doreşte să afle dacă aţi descoperit defecţiunea.

— Două defecţiuni. Da, le-am descoperit. Se repară tocmai acum.

— Foarte bine. Vă mulţumesc.

Vru să pomenească de onorariu. Comercianţii vorbeau întotdeauna despre bani. Dar se făcu auzit un sunet – tânguirea molatică a unei funii întinse, apoi se lăsă din nou liniştea.

Apartamentul nu-i mai vorbi.

— Ce?…

Se întoarse şi privi din nou afară. Femeia nu mai era singură. Apăruse o persoană îmbrăcată ca un alpinist, care fugea spre ea pe terasă. Era om sau J'Jal, bărbat, după toate aparenţele. Din locul în care stătea, Pamir nu-l vedea prea bine. Dar sesiză că se grăbeşte şi că în mâna dreaptă ţine un obiect asemănător cu o armă. În clipa următoare, Pamir alerga şi el, sărind prin uşa deschisă când străinul se apropie de femeie.

Sorrel se holbă la noul-venit.

— Nu recunosc acest chip! o avertiză apartamentul, strigând. Stăpână!

Trupul lui Sorrel se scutură de inerţie. Sări în sus şi făcu doi paşi înapoi, înainte de a se hotărî dacă va lupta. Era singura ei speranţă, admise Pamir. Femeia ridică braţele, apoi le coborî. Era echilibrată, puţin palidă, ca şi

cum îşi punea viaţa în mâinile unor instincte adânc îngropate.

Străinul întinse mâna stângă s-o prindă de gât.

Cu o mişcare rapidă, apucă palma deschisă şi-o răsuci spre spate din încheietură. Dar bărbatul îi seceră picioarele în cădere şi se prăvăliră amândoi pe podeaua lucioasă de opal a terasei.

În mâna dreaptă, el ţinea un cuţit.

Plonja brusc şi i-l înfipse în piept, ţintind inima. Acţiona cu precizie neobişnuita, poate ghidat de simţuri. Încerca să atingă un scop clar. Când femeia opuse rezistenţă, o plesni peste faţă cu dosul mâinii libere. Lama se afundă mai adânc.

Bărbatul scoase un geamăt scurt, de satisfacţie, în aşteptarea succesului apropiat. Pamir îl pocni cu bocancul peste gura lăţită într-un rânjet.

Străinul era om şi era furios.

Se ridică în picioare, parând următoarele trei lovituri, apoi duse mâna la spate şi scoase o armă cu plasmă de dimensiuni mici, pe care o acţiona, trăgând câteva particule accelerate.

Pamir căzu, lovit în umăr şi în braţ.

Femeia rănită zăcea între ei. Sângera şi suferea. Mânerul cuţitului îi ieşea din piept, o bucată din lama de hiperfibră reflectând sângele ei roşu-aprins.

Cu braţul sănătos, Pamir apucă mânerul şi-l trase.

Se auzi un pocnet uşor când un cristal Darmion ieşi din trupul ei odată cu lama. Asta voia hoţul să obţină. Acesta văzu obiectul sclipitor şi nu rezistă ispitei de a pune mâna pe trofeu. Avea la îndemână o mică avere, dar se trezi străpuns în braţ de propriul lui cuţit şi scoase un urlet de durere şi de furie.

Pamir îl înjunghie încă de două ori.

Hoţul ridică arma şi trase o dată, de două ori, apoi

încă de două ori.

Corpul lui Pamir murea, dar tot reuşi să-l ridice pe bărbat – un tip masiv, cu membre scurte şi o rezervă nelimitată de sânge, se părea. Pamir îl înjunghia şi-l lovea întruna. Arma căzuse undeva în spate. Bărbatul îl pocni cu pumnul şi coatele şi încercă să se folosească şi de genunchi.

Pamir îi prinse genunchiul ridicat şi, profitând de avântul lui şi de ultimele sale puteri, îl azvârli într-o balustradă simplă de stejar. Icni încă o dată şi-l aruncă peste ea.

Numai Pamir rămăsese în picioare.

Era o privelişte într-adevăr nemaipomenită. Cu pieptul sfâşiat şi o mie de gene care-i cereau trupului să se odihnească, privi afară, la întinderea din Fall Away. La treizeci de kilometri depărtare, strălucind într-o o multitudine de lumini solare, stătea o glorie inginerească, poate o capodoperă artistică. Nenumăratele bulevarde care curgeau în Fall Away aduceau cu ele adesea apă şi alte lichide, iar inginerii căpitanului creaseră un sistem de râuri aeriene – conducte de diamant care purtau lichidele printr-o încâlceală de spirale şi cercuri, mici lacuri care se vărsau în bazine sprijinite pe suporturi invizibile, întotdeauna pluteau zburătoare prin aer – organice sau nu, vii sau moarte – şi milioane de glasuri vesele zumzăiau melodios. De ziduri se agăţau păduri de paraziţi, un vânt umed bătea neîncetat de şaizeci de mii de ani, iar Pamir uită, pur şi simplu, de ce se află acolo. Unde se afla, de fapt? Se întoarse şi descoperi o femeie nespus de frumoasă, cu o rană oribilă în piept, care-l invita să ia loc. Luaţi loc, domnule, vă rog. Staţi jos, aveţi nevoie de odihnă.

VIII

Religia Relaţiilor Multiple

Originea ei era un motiv de dispută. Câteva sisteme solare foarte întinse erau candidaţi viabili, dar niciun expert nu avea dovezi clare în acest sens. Şi nimeni nu putea profeţi, denatura sau lua de bună această convingere cvasireligioasă. Totuşi, ceea ce credeau unii J'Jal era că toate sufletele înzestrate cu simţuri erau la fel de valoroase. Corpurile erau simple faţade, metabolismul, o chestiune de detaliu, iar sistemele sociale variau la fel ca vieţile individuale, conform alegerii şi capriciului şi unui îndoielnic simţ ai dreptăţii. Ceea ce conta era sufletul din interiorul acestui ambalaj bizar. Un suflet înţelept dorea să se împrietenească cu entităţi din istorii diferite şi, dacă era posibil, să se îndrăgostească de ele, să-şi unească spiritele prin străvechile plăceri trupeşti.

Nu exista niciun profet, iar credinţa nu avea origine. Asta era o problemă pentru adevăraţii credincioşi. Cum se poate ca o asemenea credinţă complexă şi neobişnuită să se nască simultan în locuri atât de îndepărtate unele de altele? Însă problema putea deveni un avantaj. La drept vorbind, universul era pus în mişcare de nişte mecanisme divine, iar unitatea dovedea încă o dată justeţea şi perfecţiunea religiei lor. Asta dacă religia nu era rezultatul natural al propriei naturi J'Jal: o specie socială este aruncată în spaţiu, şi cum fiecare casă aparţine altor specii mai puternice, jocul de-a deveni iubiţii acestora ajunge inevitabil şi banal, ca statul pe cele două picioare desculţe.

Pamir credea şi el ce credea toată lumea.

Îşi privi scurt propriile picioare desculţe, oftă, apoi îşi examina braţul, umărul şi pieptul. Rănile se vindecaseră, nu se mai vedea nicio urmă. Carnea nevătămată acoperise găurile, iar organele interne reveneau rapid la starea lor perfectă. Se simţea destul de bine ca să stea în picioare, dar nu se ridică, ci se întinse pe şezlongul moale de pe terasa neacoperită, ascultând cântecul de *Ilano vibra*. Era

singur. Peretele de diamant se înnegrise. Se gândi o clipă la ceea ce ştia sigur, apoi speculă pe marginea subtilităţilor.

Hoţul – un delincvent cu cazier impresionant în domeniu – alunecase câţiva kilometri până când îl observase o patrulă care executa un control de rutină şi-l culesese de pe cer înainte să apuce să strice şi ziua altora.

Ghinionistul fusese arestat şi va fi probabil închis un secol sau două, ca pedeapsă pentru ultima sa infracţiune.

— Aici e ceva putred, mormăi Pamir.

— Poftim? întrebă apartamentul. S-a întâmplat ceva? Pot să vă fiu de folos?

— Nu, răspunse el, după ce cumpăni un moment.

Se ridică în capul oaselor şi ceru:

— Hainele.

Uniforma de tehnician îi înveli corpul. Materialul din care era făcută se refăcuse, chiar dacă nu la fel de bine ca trupul său. Examina ceva ce părea o pată mică de sânge uscat şi, după o clipă, vorbi din nou:

— Bocancii.

— Sub scaunul dumneavoastră, domnule.

Pamir se încălţa când femeia ieşi din dormitor.

— Îţi datorez mulţumiri, rosti Sorrel. Era înaltă şi elegantă în stil casnic, îmbrăcată într-o haină gri lungă, dar desculţă. Pe chipul drăguţ i se citea durerea, iar în spatele lor, o tristeţe profundă, care nu se născuse în ziua respectivă. Îţi mulţumesc pentru tot ce ai făcut.

Lacrimile ţâşniră din ochii ei umflaţi şi roşii.

Pamir o privi lung. Ea îi răspunse cu aceeaşi privire prelungită. O clipă i se păru că nu vede nimic, apoi îşi dădu seama că e privită cu interes şi, înfiorată, îi spuse:

— Rămâi cât doreşti. Casa mea te va hrăni şi, dacă vrei, poţi să iei orice te interesează. Ca suvenir…

— Unde e cristalul? o întrerupse Pamir.

Femeia îşi duse mâna între sâni. Darmionul era la locul lui, odihnindu-se lângă inima ei rănită. Câteva specii credeau că cristalul oferea posesorului o profundă dragoste de viaţă şi bucurie eternă – un mic zvon cu caracter mistic, dezminţit de deprimarea femeii care îl purta.

— Nu-mi trebuie piatra ta, spuse Pamir încet.

Ea nu păru nici uşurată, nici amuzată.

— Mulţumesc, rosti ea pentru ultima oară cu o înclinare a capului, intenţionând să se oprească aici.

— Ai nevoie de o reţea de siguranţă mai eficientă, remarcă Pamir.

— Probabil, recunoscu ea, fără prea mult interes.

— Cum te cheamă?

— Sorrel, răspunse ea, apoi urmă un şir de nume. Numele oamenilor erau lungi, complicate şi greu de ţinut minte. Dar ea le enumera pe toate, apoi se uită la el cu o expresie nouă.

— Pe tine cum te cheamă?

Îi oferi identitatea lui cea mai recentă.

— Te pricepi la sistemele de siguranţă? îl întrebă Sorrel.

— Mai bine decât majoritatea.

Ea înclină din cap.

— Vrei să-l actualizez pe al tău?

Întrebarea o distra puţin. Pe faţă îi apăru un zâmbet timid, iar vârful roz al limbii se îndreptă scurt spre el.

— Nu, nu pe al meu, spuse ea scuturând din cap, de parcă el ar fi trebuit să ştie asta. Am un prieten bun… drag şi vechi… care se teme foarte tare…

— Poate să-mi plătească?

— O să-ţi plătesc eu. Spune-i că e un cadou de la mine.

— Cine e individul ăsta îngrijorat?

— Gallium, răspunse ea într-o limbă extraterestră.

— Ce naiba se întâmplă, de un Fluieră-vânt recunoaşte că e îngrijorat? întrebă el, cu adevărat surprins.

Sorrel înclină din cap aprobator şi adăugă:

— El nu recunoaşte nimic.

Apoi zâmbi din nou, de data asta mai cald. Fermecătoare şi dulce, minunată, expresia ei rămase aceeaşi şi după ce Pamir părăsi apartamentul, gata să se apuce de următoarea sarcină.

IX

Bărbatul Fluieră-vânt avea aproape trei metri în înălţime, era masiv şi blindat zdravăn, zgomotos, dar, în acelaşi timp, ciudat de calm. Vorbi cu patos despre curajul lui nelimitat, dar deveni complet transparent când minţi. Locuia aproape de cartierul Fall Away, bine camuflat pe un bulevard neînsemnat. Stătea în picioare în spatele celei mai îndepărtate uşi – o placă de diamant consolidat cu hiperfibră. Cu un gest cât se poate de uman, îl alungă pe musafirul nepoftit.

— Nu am nevoie de niciun fel de favoare, susţinu el, vorbind pe gura prin care şi respira. Sunt în siguranţă, la fel ca toată lumea, şi sunt de zece ori mai competent decât tine când vine vorba de propria mea protecţie. Apoi, împingând impoliteţea la extrem, scoase un râgâit prelung şi bălos prin gura cu care mânca.

— Ciudat, spuse Pamir. O femeie doreşte să-mi plătească serviciile, iar tu eşti Gallium, dragul ei prieten vechi. Aşa este?

— Cum o cheamă pe femeie?

— De ce întrebi? Nu m-ai auzit când ţi-am spus prima dată?

— Ai spus c-o cheamă Sorrel. Se prefăcu concentrat, pe urmă adăugă cu prea multă siguranţă: N-o cunosc pe

femela asta de maimuţă.

— Serios? Pamir scutură din cap. Ea te cunoaşte pe tine.

— Se înşală.

— Atunci de unde ştii că aparţine rasei umane? Eu nu ţi-am spus asta. Ochii mari şi negri ieşiră din orbite la auzul întrebării.

— În ce vrei să mă bagi, maimuţico? Pamir râse.

— De ce mă întrebi? Nu eşti în stare să-ţi dai seama singur?

— Mă jigneşti?

— Da.

Urmă o linişte grea.

Cu pumnul doar puţin mai mare decât articulaţiile de la degetele extraterestrului, Pamir lovi în uşa de diamant.

— Pe tine şi pe strămoşii tăi. Aşa. Codurile navei şi propriile tale obiceiuri dureroase îţi permit să ieşi şi să mă baţi atât de tare, încât să zac mort o săptămână.

Uriaşul tremură de furie, dar nu se întâmplă nimic. Una din guri se deschise şi inspiră adânc, cealaltă se retrase într-o gropiţă – un Fluieră-vânt gata să facă o criză de furie răzbunătoare. Dar Gallium încercă din răsputeri să-şi păstreze cumpătul, iar când furia începu să-i scadă, scoase un sunet numai de el auzit, care declanşa mecanismul de cădere şi blocare a uşilor exterioare.

Pamir se uită la stânga, apoi la dreapta. Bulevardul îngust era luminat puternic, dar pustiu şi, după toate aparenţele, un loc sigur.

Totuşi, creatura era înspăimântată.

Răsfoi încă o dată jurnalul lui Sorrel. Printre soţii ei se numărau şi doi Fluieră-vânt. Nu se pomenea niciun nume util, dar era clar care din cei doi era Gallium. Minciunile ţesute în jurul fricii lui erau caracteristice speciei. Dar cum putea un practicant confirmat al credinţei

unice să nege că a cunoscut-o pe femeie?

Pamir trebuia să-i găsească şi pe ceilalţi soţi.

În faţă i se deschideau o sută de drumuri diferite. Dar, aşa cum le plăcea să spună celor din specia Fluieră-vânt, „cel mai scurt drum e linia dintre punctele care se ating”.

Sistemul de siguranţă al lui Gallium era unul obişnuit, poros. Graţie miilor de ani de experienţă în această problemă, lui Pamir nu-i trebui nicio zi ca să spargă codurile şi să treacă de uşile din faţă.

— Cine intră peste mine? strigă o voce din cea mai îndepărtată încăpere.

Curios, în limba J’Jal: Apoi, în limba oamenilor:

— Cine-i acolo?

Şi, a treia oară, ca şi cum s-ar fi gândit mai bine, extraterestrul ţipă:

— Te afli pe tărâmul meu şi nu eşti bine-venit. Te iert, dacă o iei la fugă chiar în clipa asta, adăugă pe limba lui.

— Sorrel nu-mi dă voie să fug, răspunse Pamir.

Cea mai depărtată încăpere era o mică fortăreaţă din plăci de hiperfibră de calitate superioară şi înţesată de arme, mai mult sau mai puţin legale. O pereche de arme cu plasmă ţintiră capul lui Pamir, gata să-i sfărâme mintea, dacă nu s-o distrugă complet. I se ridică un nod în gât, dar reuşi să-şi mascheze teama din voce:

— Aici locuieşti acum? Într-o cămăruţă din capătul unei case urâte?

— Îţi place să jigneşti, remarcă bărbatul Fluieră-vânt.

— Trece timpul mai uşor, replică Pamir.

— Văd o armă ilegală, rosti Gallium din spatele hiperfibrei.

— Foarte bine, căci am una cu mine.

— Dacă încerci să-mi faci rău, te omor. O să-ţi distrug mintea şi-o să dispari cu totul.

— Am înţeles, spuse Pamir, apoi se aşeză – un gest de supunere caracteristic fiecărei lumi. Stătea pe dalele de cristal fals de pe podeaua holului puternic luminat, studiind portretele de pe pereţi. Exemplare de Fluieră-vânt din epoci trecute îl priveau din ipostaze sfidătoare. Probabil strămoşii lui Gallium, bărbaţi şi femei onorabile care s-ar fi uitat cu dispreţ la urmaşul lor copleşit de spaimă.

— Scot arma la vedere, avertiză Pamir după câteva minute.

— Arunc-o lângă uşa mea.

Arma aduse linişte şi respect. Alunecă pe podea şi se opri cu un pocnet. Un braţ mecanic se desfăcu, aruncă peste ea un clopot de hiperfibră şi-l înconjură cu o şarjă explozivă, menită să spulbere mâna care încerca să elibereze arma de sub el.

Uşa de hiperfibră se ridică.

Gallium ocupa jumătate din camera din spatele ei. Stătea în mijlocul unei debarale pline-ochi cu provizii, holbându-se la Pamir. Plăcile blindate ale corpului i se îndoiră, dezvelind marginile ascuţite.

— Probabil că ai mare nevoie de munca asta, comentă el.

— Numai că nu fac munca mea, replică Pamir. Ca să fiu sincer, nu sunt foarte interesat de proiect.

Nedumerit, Fluieră-vânt crescu în înălţime.

— Atunci de ce te-ai deranjat în halul ăsta?

— Ce-ţi trebuie ţie e o armă cu plasmă, mică şi bine încărcată. Asta înseamnă o armă superioară.

— Sunt ilegale şi greu de găsit, contră Gallium.

— Nici armele tale nu sunt inofensive.

La fel ca uşile din faţă, şi cea mai îndepărtată era făcută din diamant întărit cu o reţea de hiperfibră.

— Dar fac pariu că ştii foarte bine ce poate face

plasma unei minţi vii.

Tăcere.

— Ciudat, continuă Pamir. Cu puţină vreme în urmă, am găsit un cadavru nimicit exact de o unealtă ca asta.

Extraterestrului i-ar fi fost imposibil să-şi îndrepte spatele mai tare, dar plăcile armate erau cât se poate de flexibile. Încet, pe ton implorator, îl întrebă pe Pamir:

— Cine era?

— Sale ium.

Tăcere din nou.

— Cine a mai murit aşa? întrebă Pamir. Era o ipoteză, dar nu una foarte solidă. Când nu primi niciun răspuns, adăugă: Nu ţi-a mai fost atât de teamă până acum. În viaţa ta lungă şi agitată, nu te-ai gândit niciodată că poţi fi măcinat de teamă. Am dreptate?

Spatele începu să se încovoaie.

— E tot mai rău, rosti vocea slabă, nenorocită.

— De ce?

Fluieră-vânt îşi ascunse capul o clipă.

— De ce e tot mai rău?

— Acum suntem şapte.

— Şapte?

— Dispăruţi. Cuvântul dezvăluia o disperare de-a dreptul umană. Opt, dacă ce spui despre J'Jal e adevărat.

— Opt ce?

Gallium refuză să răspundă.

— Ştiu cine eşti, continuă Pamir. Al optulea dintre soţii lui Sorrel, nu-i aşa?

— Foştii ei soţi, îl corectă extraterestrul.

— Dar iubiţii ei actuali?

— Nu are.

— Nu?

— E singură, spuse uriaşul, oftând din străfunduri. Când am început să murim, ne-a lăsat baltă, adăugă el,

coborând ochii. Şi fizic, şi legal.

Lui Gallium îi era dor de soţia sa umană. Se ghicea după atitudine şi voce şi după mâna uriaşă tremurătoare, care atingea panoul rece de diamant:

— Încearcă să ne salveze. Dar nu ştie cum…

În clipa aceea, un glob de plasmă lovi panoul. Mare cât o inimă de om, topi diamantul şi mâna, chipul îndurerat şi tot ce se afla în spatele privirii negre, însingurate.

X

Pamir nu văzu decât fulgerul, pentru că imediat urmă o explozie care-l doborî la pământ. O clipă, zăcu nemişcat. Un nor de carbon atomizat şi carne umplu holul aglomerat. Ascultă, dar nu auzi nimic. Rămase complet surd, cel puţin în următoarele minute. Nu se ridică, ci se rostogoli până se lovi de un perete. Începu să respire, dar îi ardeau plămânii. Îşi ţinu respiraţia, rămase nemişcat şi aşteptă să lovească cea de-a doua explozie.

Nu se întâmplă nimic.

Cu gura la podea, Pamir reuşi să tragă în piept aer fierbinte, dar respirabil. Norul se subţia. Îi reveni şi auzul, odată cu un vuiet piţigăiat şi constant. Se ivi o siluetă înaltă şi ameninţătoare, un Fluieră-vânt, probabil unul din strămoşii venerabili ai mortului. Îşi aminti că holul gemea de portrete. Pamir văzu a doua siluetă, apoi a treia, încerca să-şi aducă aminte câte portrete erau, pentru că se ivea a patra siluetă şi deja erau cam multe…

Arma cu plasmă trase din nou. Dar nu avu timp să lanseze o şarjă ucigătoare, iar energia fantastică se pierdu într-un spectacol luminos de rafale fierbinţi.

Aerul se umplu din nou cu praf şi sânge.

Pamir se feri sărind.

Gallium era un cadavru fără cap, enorm, chiar dacă mutilat şi întins pe spate. Camera mică arăta mai ordonată cu el la podea. Odată ce proprietarul lor era mort, armele

trecuseră în modul diagnostic şi aveau nevoie de minute întregi sau chiar de zile ca să se reactiveze. Uşa de diamant era făcută bucăţi şi devenise inutilă. Peste câteva minute, când norul se va risipi din nou, Pamir va fi expus şi, probabil, ucis.

Ca Gallium, folosi mai întâi limba J'Jal.

— Hei! strigă el.

Uşa exterioară era deschisă şi intactă, dar declanşatorul ei simplu se dovedi inutil. Era sensibil numai la apăsarea unei mâini familiare. Uitându-se pe hol, strigă încă o dată: „Hei!" O siluetă începea să-şi revină la distanţă.

— Sunt mort, continuă el. M-ai prins în capcană, prietene. Tăcere.

— Fă ce vrei, dar, înainte de a mă găti, aş vrea să ştiu ce se întâmplă. Silueta păru că alunecă, dar se redresa. Pamir trase unul din braţele mortului de pe podea. Îl propti cu palma lată de perete, aproape de declanşatorul uşii. Asta a fost partea cea mai uşoară, îşi dădu el seama.

— Eşti un suflet inteligent, rosti el măgulitor. Permite unui om să-ţi deschidă calea. Sunt mai deştept decât apărarea Fluieră-vânt, ne poţi avea pe amândoi.

Cât mai era până la următoarea şarjă?

Câteva secunde, bănui el.

Cadavrul tresări brusc şi braţul căzu cu zgomot.

— La naiba! mormăi Pamir.

Pe un raft înalt se afla o farfurie mică, dar grea ca metalul. O luă, exersă aruncarea ei de câteva ori, pe urmă strigă din nou:

— Aş vrea să-mi spui despre ce e vorba. Pentru că eu habar n-am.

Niciun răspuns.

— Cine dracu' eşti? întrebă el, în limba oamenilor.

Norul se risipea din nou, dezvăluind conturul unui

biped care stătea pe hol, la vreo zece metri de el.

În genunchi, Pamir apucă braţul mortului. Genele de urgenţă şi memoria muşchilor luptau împotriva lui, forţa gigantului obligându-l să icnească atunci când apăsă mâna acolo unde era, lângă declanşator. Se lăsă pe ea cu toată greutatea, ca să nu se mişte. Îşi acordă o clipă ca să gâfâie. Apucă farfuria grea cu stânga şi, de-abia trăgându-şi respiraţia, spuse:

— Ultima şansă ca să primesc o explicaţie. Bipedul ochi.

— Atunci, la revedere. Învârti farfuria către o ţintă aflată la nici trei metri distanţă. În aceeaşi clipă, lăsă mâna mortului să apese pe declanşator. Din tavan glisă o placă de hiperfibră, iar uşa cea mai îndepărtată se închise. Putea face faţă la două-trei şarje de plasmă, dar în cele din urmă ar fi fost spulberată. Aşa că aruncă pe podea farfuria care sări şi se rostogoli, lovind şarja care astupa propria sa armă.

Se auzi un bubuit ascuţit.

Uşa rămase blocată în poziţie semideschisă din cauza exploziei. În următoarele douăzeci de minute, Pamir se folosi de mâna mortului şi de orice putea servi drept pârghie ca să ridice uşa suficient pentru a se strecura pe sub ea. Dar o explozie perfect simetrică îi blocase arma acolo unde fusese acoperită de clopotul din hiperfibră reflectorizantă.

Inamicul lui trebuie să fi fost trântit înapoi pe hol.

Ucis într-o clipă, sau poate doar speriat.

Pamir mai zăbovi o vreme căutând în casa mortului indicii care nu se lăsau descoperite, apoi se furişă afară, pe bulevardul public, la fel de pustiu şi sigur pentru ochi, dar ascunzând o ameninţare pe care acum o simţea la adresa lui.

XI

O călătorie de nouăzeci de secunde cu metroul îl aduse la intrarea principală a lui Sorrel. Apartamentul i se adresă cu singurul nume pe care-l ştia, remarcând:

— Sunteţi rănit, domnule. Îl examină rapid, apoi rosti pe un ton oficial, dar totuşi alarmat:

— Ştiţi cât de grav sunteţi rănit, domnule?

— Cred că da, răspunse Pamir, cu resturi de şrapnel în stomac şi în picior, din cauza cărora şchiopăta. Unde este doamna?

— Acolo unde aţi lăsat-o, domnule. Pe terasă.

Se pare că toată lumea era speriată, în afară de ea. Dar de ce să fie îngrijorată? Sorrel fusese înjunghiată de un hoţ mărunt, ceea ce, pe scara crimelor, nu era mare lucru.

— Spune-i să vină în dormitor.

— Poftim?

— Nu vorbesc cu ea afară. Spune-i.

— Dar prietenul ei…

— Încă un soţ de-al ei e mort. Tăcere.

— Vrei să-i spui să…

— E deja pe drum, domnule. Aşa cum aţi cerut. După o pauză, apartamentul sugeră: În legătură cu Gallium, vă rog… Cred că ar trebui să-i comunicaţi vestea tristă…

I-o comunică.

Era îmbrăcată în pantaloni largi şi o bluză de mătase făcută de păianjenii comunitari din cartierul Kolochon, iar pe fiecare degeţel al picioarelor goale purta câte-un inel negru. Aşezată pe unul din zecile de scaune care se mulează după forma corpului, ascultând relatarea evenimentelor brutale petrecute în ultima oră, expresia ei deveni din ce în ce mai tristă, dar şi din ce în ce mai detaşată.

Nu scoase niciun sunet, dar aveai mereu impresia că vrea să vorbească. Chipul îndurerat şi foarte frumos trăda

câte-un gând nou, sau ochii obosiţi recunoşteau un anume înţeles. Dar gura nu se deschise. La sfârşit, când rosti câteva cuvinte, Pamir aproape că uită s-o asculte.

— Cine eşti?

Auzise oare întrebarea corect?

— Cine eşti? repetă ea. Se aplecă în faţă, bluza lăsându-se provocator. Nu semeni cu niciun tehnician de mediu pe care-l cunosc şi nu cred că eşti un specialist în siguranţă.

— Nu?

— N-ai fi supravieţuit luptei dac-ai fi fost un simplu meşter. Aproape că râse, iar pe obrazul stâng îi apăru o gropiţă. Iar dac-ai fi supravieţuit, acum ai fi continuat să fugi.

— Nu vreau decât să mă îndrepţi în direcţia corectă, replică Pamir.

Femeia nu răspunse, dar îl privi timp îndelungat. Adâncindu-se mai tare în scaunul pe care stătea, îl întrebă:

— Cine te plăteşte?

— Tu.

— Nu asta am întrebat.

— Dar eu nu cer foarte mulţi bani.

— Nu vrei să-mi spui?

— Mai întâi spune-mi câteva lucruri.

Avea mâini lungi, graţioase şi agile. O vreme se jucă cu ele în poală. Când se linişti, întrebă:

— Ce-aş putea să-ţi spun?

— Tot ce ştii despre soţii tăi morţi şi despre cei care se întâmplă să mai fie în viaţă.

Pamir se aplecă înainte, adăugând:

— Vreau să-mi povesteşti mai ales despre primul tău soţ. Şi, dacă poţi, să-mi explici de ce religia Relaţiilor Multiple şi părea o idee rezonabilă.

XII

Îl remarcase la începutul călătoriei şi vorbise cu el de câteva ori. Era un bărbat J'Jal înalt şi distins, căruia îi plăceau hainele oamenilor, mai ales costumele din lână roşie şi cravatele din mătase albă, cu noduri complicate. Cre llan era atrăgător, dar nu extraordinar de frumos. Fără îndoială, avea farmec şi inteligenţă. Odată, când vaporul lor explora insulele lucidite din centrul Mării Demult Apuse, o întrebă dacă o poate însoţi, aşezându-se pe şezlongul vecin cu al ei. În perioada următoare, o oră, sau poate întreaga zi, pălăvrăgiră prieteneşte despre tot felul de lucruri. Avea de împărţit bârfe, cele mai multe despre ceilalţi pasageri şi micuţul echipaj al vaporului. Au încercat de câteva ori să enumere oceanele pe care le-au traversat până atunci, în ordinea frumuseţii şi a importanţei istorice, apoi în funcţie de locuitorii lor. Care era cel mai interesant port? Dar cel mai obişnuit? Cu ce extratereştri s-au întâlnit prima oară? Care a fost prima lor impresie? Dar a doua? Dacă ar fi să trăiască următoarea mie de ani într-unul din acele locuri, pe care l-ar alege?

Lui Sorrel i-ar fi ieşit din minte ziua respectivă dacă, peste o săptămână, n-ar fi fost de acord să facă o excursie suplimentară pentru a explora Groenlanda.

— Cunoşti insula?

— Deloc, minţi Pamir.

— N-am înţeles niciodată de ce se numeşte aşa, recunoscu ea, îngustându-şi ochii ca pentru a reexamina întrebarea. În afară de câţiva ciucuri cu muşchi, clima e glacială. Insula trebuie să fie rece, aşa mi s-a spus. E ceva legat de ridicăturile din ocean şi starea generală a apei. Oricum, există un curent cald adus de vânt care aduce umezeală, iar atmosfera e înaltă de câteva sute de kilometri şi blocată cu uşi de piatră. Zăpezile eterne sunt fabuloase şi nu poţi naviga pe Marea Demult Apusă fără să vizitezi Groenlanda măcar o dată. Cel puţin aşa mi-au spus

prietenii.

— Cre llan era şi el în grupul tău?

— Nu. Întrebarea o distra. Râse şi adăugă: Toţi erau oameni, în afară de ghid, care era AI cu trup de om.

Pamir înclină din cap.

— Am mers cu schiurile propulsoare pe o furtună de zăpadă incredibilă. Însă ghidul s-a întors spre noi şi ne-a spus că era o zi frumoasă, şi că ar trebui să fim mulţumiţi că avem ce vedea.

Mare lucru dacă vedeau la douăzeci de metri în orice direcţie. Ea era împreună cu o prietenă bună, tot un copil al Marii Nave, dar cu o mie de ani mai în vârstă. O cunoştea de-o viaţă. Discutau la nesfârşit şi mergeau la aceleaşi petreceri, iar aventura mersului la cumpărături dura săptămâni la rând. Întotdeauna călătoreau împreună. Iar în viaţa lor comună nu se petrecuse nimic semnificativ.

Gheţarul era gros şi creştea repede, odată cu valurile de zăpadă. Sorrel şi prietena ei schiau separat de restul grupului, pe o creastă înaltă care le aducea la aproximativ un kilometru de marea invizibilă. Ninsoarea se înteţise, fulgii mari şi umezi se transformau în bulgări care ţâşneau din cerul alb. Se ţineau aproape una de alta, legate cu o funie. Sorrel era în faţă. Ce s-a întâmplat, nu putea spune. Prima bănuială, dar şi cea mai verosimilă, era că prietena ei s-a gândit să facă o glumă. A detaşat funia şi s-a dezlegat şi, în locul în care creasta se lăţea, încercă să alunece în faţa lui Sorrel, probabil ca s-o sperie când era mai vulnerabilă.

Nu se ştia nici acum în ce loc a căzut prietena ei.

Mai târziu, apropiindu-se de capătul crestei, Sorrel văzu că e singură. Presupuse însă, cum era şi normal, că prietena ei obosise şi se întorsese la ceilalţi. N-avea motive de îngrijorare şi nici nu-i plăcea să-şi facă griji, aşa că nu se mai gândi la ea.

Dar nici ceilalţi turişti n-o văzuseră pe prietena ei.

Au început s-o caute. Ninsoarea neîntreruptă se transformase însă într-o avalanşă nesfârşită din cer. În ora următoare, gheţarul se înălţase cu douăzeci de metri. Când echipele de salvare au putut începe căutarea, era clar că pasagerul dispărut căzuse într-una din crevasele imense şi trupul ei era mort. Fără să ştie locul, singurul lucru rezonabil era să aştepte ca gheaţa să avanseze în apă şi să-i vadă rămăşiţele.

Teoretic, creierul uman putea suporta un asemenea şoc.

Dar ghidul AI nu credea în teorie.

— Nimeni nu-ţi spune că insula asta afurisită a fost cândva un şantier industrial. De ce crezi că l-au acoperit inginerii? Ca să ascundă resturile, normal. Hiperfibră experimentală, în cea mai mare parte. Foarte ascuţită, iar insula s-a construit cu resturile ei. Dacă măreşti suficient de tare presiunea unui cap bioceramic, se va sparge. Va plesni şi va muri şi va ieşi la suprafaţa apei ca nisipul.

Prietena ei era moartă.

Lui Sorrel nu-i plăcuse de ea mai mult decât de alţii şi nici nu simţise că între ele ar fi existat o legătură specială. Dar pierderea era totuşi mare şi greu de uitat, iar în următoarele săptămâni nu se mai gândit la altceva. Între timp, în călătoria lor prin Marea Navă, ajunseseră la o mare nouă.

Într-o noapte, înconjurată de o întindere de metan gri, plată, Sorrel dădu peste bărbatul J’Jal în jachetă roşie şi pantaloni roşii largi, cravata albă elegantă sub capul cu înfăţişare aproape umană. Îi zâmbi, expresie a feţei potrivită ambelor specii. Apoi o întrebă încet:

— S-a întâmplat ceva?

Nimeni altcineva din grup nu-i observase durerea. Spre deosebire de ea, toţi erau convinşi că prietena ei va

ieşi curând din uitare.

Sorrel se aşează lângă J'Jal. Rămaseră amândoi tăcuţi o vreme. Ea se trezi că se holbează la picioarele lui cu gândul la fragilitatea existenţială. Apoi, cu voce joasă şi monotonă, rosti:

— Mi-e frică.

— Chiar aşa? întrebă Cre llan.

— Ştii, în orice moment, fără avertizare, Marea Navă s-ar putea ciocni de un obiect enorm. La o treime din viteza luminii, ne-am putea lovi de o lume fără soare sau am putea intra într-o mică gaură neagră. Ar muri pe loc miliarde de fiinţe.

— S-ar putea să ai dreptate, spuse tovarăşul ei. Dar eu mi-am pus toată credinţa în mâinile căpitanilor noştri.

— Eu nu, replică Sorrel.

— Nu?

— După părerea mea… Ezită, tremurând din alte motive, nu de frig. După părerea mea, am trăit câţiva ani şi nu-mi aduc aminte să fi luat viaţa în mâini. Înţelegi ce vreau să spun?

— Chiar foarte bine, susţinu el. Îşi încolăci degetele lungi, apoi le relaxă din nou.

— De ce nu porţi pantofi? îl întrebă ea. Cre llan îşi puse mâinile peste ale ei, cu un gest de mare fineţe.

— Sunt extraterestru, Sorrel. Vorbea zâmbind şi cu voce joasă. Ar însemna atât de mult pentru mine dacă tu, în adâncul sufletului, ai reuşi să uiţi ceea ce sunt.

— Până la lăsarea serii, eram deja iubiţi, recunoscu Sorrel. Un chicotit dezaprobator înlocui privirea ei drăgăstoasă.

— Am crezut că toţi bărbaţii J'Jal au forma lui Cre llan. Dar nu e aşa, mi-a explicat el. Aşa am aflat de religia Relaţiilor Multiple.

Pamir dădu din cap, aşteptând continuarea poveştii.

— În cele din urmă, prietena mea pierdută a fost găsită. Sorrel râse trist şi înţelept. Peste câţiva ani, o patrulă care lucra pe marginea gheţarului a lovit cu piciorul nişte oase şi craniul ei, cu mintea înăuntru. Intactă.

Sorrel se lăsă pe spate în scaun. Sânii i se mişcară sub bluză.

— Era reconstituită şi revenise la viaţa normală de o lună de zile, şi ştii ce? Au trecut de atunci câteva decenii, iar eu n-am vorbit cu ea de mai mult de trei ori. Ciudat, nu-i aşa?

— Credinţa, întoarse discuţia Pamir.

Parcă se aşteptase să atingă subiectul. Scutură uşor din umeri şi spuse:

— Oricine-ai fi, se vede că nu te-ai născut în bogăţie şi confort. Asta cred eu. A trebuit să te lupţi cu viaţa… poate în cea mai mare parte a ei… pentru lucruri despre care orice prost ştie că sunt importante. În vreme ce una ca mine – de departe mai proastă – trăieşte în paradis fără măcar să se întrebe ce contează.

— Credinţa, repetă el.

— Gândeşte-te la provocare. Se uită prin el şi-l întrebă: Îţi dai seama ce greu e să fii implicat – legat spiritual şi emoţional – într-o relaţie cu altă specie?

— Pe mine mă dezgustă, minţi Pamir.

— Pe mulţi dintre noi îi dezgustă.

Îndoiala îi cuprinse scurt privirea, ca şi cum s-ar fi întrebat dacă Pamir spune adevărul despre sentimentele sale. Pe urmă lăsă dubiile la o parte.

— Nu mă îngrozea prea tare ideea de a face sex cu alte specii, recunoscu ea. Tocmai de aceea nici nu mă interesa. Îmi era indiferentă. Dar când am aflat despre această credinţă J'Jal… cum s-au adunat diferite suflete cu minţi asemănătoare şi au făcut primii paşi spre ceea ce

putea fi evoluţia logică a vieţii în univers…

Cuvintele se pierdură în aer.

— Câţi soţi ai avut?

— De ce întrebi? se arătă ea surprinsă. Nu ştii?

Pamir o lăsă să se holbeze la el.

— Unsprezece, spuse ea, într-un sfârşit.

— Eşti Unită cu toţi.

— Am fost, până acum câţiva ani. Ochii mijiţi îi luceau din cauza lacrimilor. Prima moarte a părut întâmplătoare. Oribilă, dar imaginabilă. Însă după a doua crimă a urmat a treia. S-au folosit aceeaşi armă şi acelaşi mod de operare în fiecare tragedie… Vocea i se stinse şi rămase cu gura deschisă, goală de cuvinte. Îşi şterse stângaci lacrimile cu mâna lungă, udându-şi obrajii ascuţiţi. Pentru că morţii aparţineau altor specii şi pentru că membrii Credinţei… soţul meu şi cu mine… an jurat să păstrăm secretul…

— Nimeni nu a observat tiparul, o întrerupse Pamir.

— A, cred că şi-au dat seama ce se întâmplă, bolborosi ea. După a cincea sau a şasea moarte, oamenii siguranţei au făcut cercetări la bibliotecă. Dar nimeni de acolo nu a recunoscut nimic. Pe urmă crimele s-au rărit, iar investigaţia a fost lăsată baltă. Nimănui nu i s-a oferit protecţie, iar numele meu nici n-a fost pomenit. Cel puţin aşa presupun, pentru că nimeni n-a venit să mă interogheze. Pe un ton supărat, Sorrel continuă: După ce au făcut legătura între crime şi bibliotecă, nu le-a mai păsat ce s-a întâmplat.

— De unde ştii?

Se uită la el ca la idiotul perfect.

— Poftim? întrebă el. Au presupus autorităţile că era o afacere murdară în rândul celor Uniţi?

— Poate. Sau poate că au primit ordin să oprească ancheta.

— De la cine?

Sorrel ridică ochii deasupra capului său şi răspunse precaut:

— Nu.

— Cine n-ar vrea să se oprească crimele?

— Nu... Nu pot, spuse ea scuturând din cap. Întreabă-mă ce vrei, dar altceva nu-ţi spun.

— Crezi că eşti în pericol?

— Nici vorbă, oftă ea.

— De ce nu?

Nu-i răspunse.

— Ţi-au mai rămas doi soţi, îi aminti Pamir. Îl privi cu suspiciune.

— Bănuiesc că ştii care dintre ei.

— E un Glory. Glory erau creaturi asemănătoare cu păsările, cu forme vag umane, dar acoperite cu un minunat penaj strălucitor. Unul dintre soţii mai recenţi, nu?

— Da, numai că el a murit anul trecut, confirmă ea cu o înclinare a capului. De partea cealaltă a Marii Nave, în singurătate. De-abia ieri i-au descoperit cadavrul.

Pamir tresări şi spuse repede:

— Condoleanţele mele.

— Mulţumesc.

— Şi primul tău iubit?

— Da.

— Bărbatul J'Jal în costum roşu.

— Da, Cre llan. Ştiu la cine te referi.

— Ultimul bărbat rămas în picioare, observă el. Pe chipul rece şi trist trecu o undă de paloare.

— Nu mă căsătoresc cu una, cu două. Şi nu-mi pasă ce crezi.

Pamir se ridică şi merse lângă ea. Cu propria lui privire, o asigură:

— Nu ştii ce cred. Pentru că, să fiu al naibii, nici eu

nu mă mai descurc cu ghiveciul din capul meu.

Ochii lui Sorrel erau scăldaţi în lacrimi.

— Bărbatul J'Jal, spuse Pamir. Pot să-l găsesc singur sau poţi să ne faci tu cunoştinţă.

— Nu e Cre llan, şopti ea.

— Atunci vino cu mine. Vino şi uită-te în ochii lui şi întreabă-l tu.

XIII

Ca specie, J'Jal nu erau nici bogaţi, nici puternici, însă printre ei existau câţiva indivizi extrem de bătrâni care prosperau treptat, dar neabătut. În lumile îndepărtate, au lucrat ca negustori prevăzători şi mici moşieri, uneori deţinători de tehnologii extraterestre; şi, dacă tot erau consideraţi întotdeauna extratereştri în locurile respective, se adaptaseră destul de bine pentru a se simţi ca acasă. Apoi a sosit Marea Navă. Verişorii lor mai tineri şi aroganţi le-au promis că-i vor duce în celălalt capăt al galaxiei, contra unei taxe. Cei mai curajoşi dintre bogătaşii J'Jal au lăsat în urmă o sută de lumi, cheltuind averi pe onoarea de a fi din nou împreună. Nu aveau o lume a lor, dar unii sperau ca, în cele din urmă, să descopere o planetă nouă, rămăşiţă a planetei-mamă, o lume pustie pe care s-o considere numai a lor. Alţi J'Jal considerau că Pământul şi oamenii reprezentau idealul logic, chiar poetic al speciei lor – un loc în care să se amestece printre rudele lor foarte bine situate.

— Dar niciuna din aceste soluţii nu mă atrage în mod special, spuse domnul în roşu. Graniţele dintre specii sunt mincinoase şi nestatornice, iar eu sper că în viitor se va produce o schimbare radicală, adăugă el cu voce aproape umană.

Conform biografiei sale oficiale, Cre llan avea aproximativ aceeaşi vârstă ca *Homo sapiens*.

— Ce viitor ţi-ai ales? se interesă Pamir.

Le oferi un zâmbet jumătate cald, jumătate distant.

— Noul meu prieten, cred că ţi-ai dat seama deja destul de bine la ce mă gândesc pentru viitor. Şi, ca să mă exprim mai clar, cred că te doare în cot de visul sau utopia care-mi trece mie prin cap.

— Am unele bănuieli, recunoscu Pamir. Şi ai dreptate, nu-mi pasă nici cât negru sub unghie cum îţi imaginezi tu paradisul.

Sorrel stătea în spatele soţului ei matusalemic, ţinându-l de mână cu tandreţe. Divorţaţi sau nu, îi era dor de el. Arătau ca doi îndrăgostiţi care aşteptau să li se facă un portret holografic. Ea îl atenţiona pe Cre llan cu discreţie:

— Te suspectează, dragule.

— Normal că mă suspectează.

— Dar eu i-am spus… I-am explicat… Nu poţi fi responsabil de cele întâmplate…

— Ceea ce e adevărat, confirmă bărbatul J'Jal, înlocuind zâmbetul cu un rânjet subţire. De ce-aş omorî pe cineva? La ce mi-ar folosi?

Casa lui era imensă şi se afla aproape de capătul Fall Away. Numai camera în care se aflau ocupa un kilometru pătrat acoperit de o pădure verde şi pârâiaşe iuţi, iar tavanul era atât de înalt, că sub el puteau zbura zece păsări roc domestice fără să-şi atingă aripile. Dar grandoarea şi bogăţia păleau în faţa priveliştii de afară: râurile care străbăteau Fall Away prin centru curgeau împletindu-se la cincizeci de kilometri deasupra capului. Fiecare tub de diamant se termina în acelaşi loc, conţinutul lui ţâşnind afară din cauza presiunii extraordinare. Un flux egal cu zece fluvii Amazon vuia deasupra casei lui Cre llan. Apa şi amoniacul se amestecau într-o gamă spectaculoasă de deşeuri chimice şi fito-plancton în putrefacţie. Compuşi agresivi se ciocneau şi

reacţionau, dând naştere unui râu de culori. În vâltoarea înspumată apăreau şi dispăreau diverse forme. Un ochi imaginativ vedea fiecare faţă pe care o cunoscuse şi petrecea zile întregi aşteptând să apară cele pe care le purtase de-a lungul vieţii sale îndelungate şi neobişnuite.

Fereastra nu părea să îndeplinească şi alt rol. În realitate, Pamir se uita la o tablă de hiperfibră superioară, groasă şi imposibil de penetrat de orice forţă a naturii. Priveliştea era o proiecţie, un truc convenabil.

— Aş zice că vă simţiţi în deplină siguranţă, spuse Pamir şi înclină din cap.

— Dorm foarte liniştit, replică Cre llan.

— De cele mai multe ori, vin în ajutorul oamenilor cu probleme de siguranţă. Dar nu e cazul dumneavoastră. Nici Căpitanul-şef nu beneficiază de atâtea măsuri de siguranţă, remarcă Pamir cu sinceritate. Hiperfibră. Paznicii AI. Copoii care ne-au amuşinat când am intrat. Zâmbi larg. Dacă nu mă înşel, n-ar trebui să părăsiţi niciodată camera asta. În următorii o mie de ani, aţi putea sta unde staţi acum şi mânca fructele căzute din copaci, fără să interacţionaţi cu cineva.

— Da, dacă mi-aş dori aşa ceva.

— Dar nu el e criminalul, murmură Sorrel.

Apoi se ridică şi se îndepărtă de creatura străveche, trăgându-şi mâna dintr-a lui cu părere de rău. Se apropie de Pamir şi îngenunche în faţa lui. Arăta dintr-odată foarte tânără, serioasă şi hotărâtă.

— Îl cunosc pe acest bărbat, rosti ea implorator. Nici nu ştii ce spui, dacă-ţi închipui c-ar putea face rău cuiva… Indiferent de motiv…

— Cândva am trăit şi eu ca un J’Jal, îi explică Pamir.

Sorrel se dădu înapoi, luată prin surprindere.

— Mi-am vopsit părul albastru, mi-am ciopârţit oasele, mi-am modificat până şi structura genetică destul

de mult că să trec de scannerele alea incapabile.

Pamir nu intră în detalii, înţelegând că deja spunea prea multe. Totuşi, nu avea de ales.

— Am avut şi o iubită J'Jal. O vreme. Dar şi-a dat seama că sunt deghizat şi a trebuit s-o tulesc în miez de noapte.

Cei doi îl priveau nedumeriţi şi extrem de curioşi.

— Aşa, continuă el. Cât am stat printre J'Jal, am văzut cum o tânără anume se maturiza. Era foarte atrăgătoare. Extraordinar de frumoasă, făcea parte dintr-una din cele mai bogate familii de la bordul navei. Înainte de sfârşitul acelui an, achiziţionase deja trei soţi devotaţi. Dar de ea s-a mai îndrăgostit cineva care nu voia s-o împartă. Unul din noii soţi a fost ucis. Din această cauză, ceilalţi s-au dus la tribunal şi-au divorţat de ea. Nu i-au mai vorbit niciodată. A rămas fără soţi, complet singură. Ce suflet cu raţiune ar risca s-o iubească în asemenea condiţii? Pamir scutură din cap în timp ce-l studie pe Cre llan. Aşa cum am spus, m-am furişat în toiul nopţii. Peste câteva decenii, un J'Jal mai în vârstă a cerut-o pe văduvă în căsătorie. Ea era singură, el nu era de lepădat. Nu avea bogăţii, dar era puternic şi bătrân şi, într-o oarecare măsură, înţelept. Aşa că i-a acceptat oferta şi, când nimic tragic nu s-a întâmplat cu el, nu numai că au înţeles toţi cine ordonase crimele, dar au şi acceptat faptele. În stil J'Jal tipic.

Pe un ton scăzut şi monoton, Cre llan rosti:

— Sufletul meu nu a fost considerat gelos niciodată.

— Dar eu vă acuz acum de gelozie, contră Pamir.

Linişte.

— Conflictele din cauza femeilor sunt la ordinea zilei la anumite specii, continuă el. Monopolizarea unui partener valoros poate fi o bună strategie evolutivă şi pentru J'Jal, şi pentru alţii. Zeci de milioane de ani de civilizaţie nu au schimbat ceea ce eşti sau poţi fi.

Cre llan pufni:

— N-am să sprijin niciodată aşa o barbarie.

— De acord.

Ochii mijiră, verzui.

— Scuzaţi-mă, domnule. Nu cred că înţeleg. De ce anume mă acuzaţi?

— Aceasta e o fortăreaţă minunată, imensă, reluă Pamir. Şi, aşa cum pretindeţi, nu sunteţi o creatură geloasă. Dar i-aţi invitat pe ceilalţi soţi să locuiască cu dumneavoastră? I-aţi oferit măcar unuia adăpost şi siguranţa aceasta costisitoare?

Sorrel se uită la J'Jal cu respiraţia tăiată.

— Nu le-ai oferit adăpost dintr-o teamă justificată: dacă unul din musafiri ar fi vrut-o pe Sorrel pentru el?

O tensiune veche se undui ca un val între cei doi iubiţi.

— În mintea ta, oricare din ceilalţi soţi era un suspect. Cei doi Fluieră-vânt erau primii candidaţi. Se uită din nou la Sorrel. Gallium a fost favoritul – o entitate cam săracă, născută într-un mediu al posturilor artificiale şi al violenţei. Specia lui e renumită pentru furtul partenerilor. Ambele sexe fură, în fiecare zi. Dar acum că Gallium e mort, soţul tău nu mai are de ce să se îngrijoreze.

— Dar nu eu sunt criminalul, repetă Cre llan.

— Da, sunt de acord. Sunteţi nevinovat.

Afirmaţia păru să-i jignească pe cei doi îndrăgostiţi. Cea dintâi vorbi Sorrel:

— Când ai ajuns la concluzia asta?

— Odată ce am aflat cine erau soţii tăi. Aproape imediat. Pamir se aplecă în scaun, privind la apele spumegânde. Nu, nu Cre llan e ucigaşul.

— Mi-ai înţeles firea? îl întrebă bărbatul J'Jal.

— Poate, dar nu asta contează, râse Pamir. Nu, continuă el, sunteţi prea inteligent şi mult prea bătrân ca

să încercaţi afacerea asta prostească cu o femeie umană. Puteţi spune cât doriţi că toate speciile sunt la fel. Lucrul cel mai enervant e că oamenii nu sunt J'Jal. Foarte puţini dintre noi, chiar şi în circumstanţele cele mai dificile, vor trece cu vederea faptul că partenerul lor e un ucigaş cu sânge rece.

Cre llan înclină din cap şi zâmbi cât se poate de discret.

În picioare, Sorrel îţi ţinea pumnii încleştaţi. Arăta vulnerabilă, dulce şi cuprinsă de regrete. Se vedea pe ochii ei albastru-deschis că începe să înţeleagă. Când se surprinse privindu-l lung pe J'Jal, lăsă privirea în jos.

— A mai ieşit în evidenţă un lucru, rosti Pamir. De la bun început, aş zice eu.

— Care anume? întrebă Cre llan, cu voce joasă şi monotonă.

— De la bun început, repetă Pamir.

— Ce vrei să spui? întrebă Sorrel.

— Bine, spuse Pamir, uitându-se la chipul şi la degetele ei nervoase. Să presupunem că eu îl omor pe soţul tău. Vreau ca toţi rivalii mei să moară şi mai vreau o şansă destul de mare să supravieţuiesc până la sfârşit. Bineînţeles, aş începe cu Cre llan. Pentru că lui îi place siguranţa… mai mult decât toţi la un loc, probabil. L-aş lovi înainte să simtă pericolul…

Se lăsă o linişte grea. Pamir scutură din cap.

— Ucigaşul vrea ca soţul să dispară din viaţa ta. Cred că a ştiut de la început ce anume trebuia făcut. Ceilalţi zece soţi trebuiau ucişi, pentru că te iubeau nespus şi se pare că şi tu îi iubeai pe ei. Dar acest J'Jal… ei bine, el e cu totul altă problemă, bănuiesc…

Cre llan părea interesat, dar păstra distanţa. Trăgea aer în piept numai după ce-şi ţinea respiraţia multă vreme. Spuse cu o voce care arăta că e cam slăbit:

— Nu ştiu despre ce vorbeşti.

— Tu mi-ai povestit, i se adresă Pamir lui Sorrel.

— Ce ţi-am povestit?

— Cum l-ai întâlnit în croazieră. Şi ce ţi s-a întâmplat ţie şi bunei tale prietene chiar înainte de a te culca cu acest bărbat extraterestru…

— Nu înţeleg, murmură ea.

— Gura, se răsti Cre llan.

Pamir resimţi o emoţie de satisfacţie în stomac.

— Cre llan te voia, bănuiesc eu. Te voia foarte tare. Erai o femeie umană bogată şi singură – J'Jal adoră specia noastră – iar alături de tine ar fi dobândi un alt statut. Dar, ca să te seducă… ei bine, avea nevoie de ajutor. Iată de ce a plătit-o pe prietena ta să dispară pe gheţurile Groenlandei, înscenându-şi moartea… A vrut să te facă vulnerabilă la nivel emoţional, cu o doză de mortalitate…

— Termină, îl apostrofă Sorrel.

— Idioato, spuse Cre llan, dar se rezumă la atât.

— Ghidul AI avea dreptate, îi explică Pamir. Sunt puţine şanse ca o minte să supravieţuiască greutăţii gheţii şi zdrobirii de resturile de hiperfibră… Mi s-a părut ceva extraordinar când am aflat că buna ta prietenă a fost găsită în viaţă. Aşa că am făcut câteva cercetări. Pot să-ţi demonstrez, dacă vrei. Urmele unor fonduri camuflate duc de la prietena ta la o firmă înfiinţată cu câteva ore înainte de moartea ei. Misterioasa firmă a făcut un singur transfer de fonduri, s-a declarat falimentară, apoi s-a dizolvat. Banii au fost transferaţi prietenei tale. A renăscut ca un suflet foarte bogat, iar principalul acţionar al firmei cu viaţă atât de scurtă s-a întâmplat să fie cineva cu care primul tău iubit şi soţ face foarte multe afaceri.

Sorrel rămase nemişcată. Închise şi deschise gura încet, apoi o închise din nou. Încercă să găsească puterea de a se deplasa, dar se uită de jur-împrejur şi nu văzu nicio

uşă sau trapă prin care să se furişeze. Era prinsă în capcana unor adevăruri înfiorătoare. Atunci, tocmai când Pamir se gândea că ea se va sparge în bucăţi, îl luă prin surprindere.

— Divorţez de tine, îi spuse ea calmă lui Cre llan.

— Dragă... începu el.

— Pentru totdeauna. Scoase din buzunar un obiect care semăna cu un cuţit obişnuit. Ceea ce şi era. Apăru o lamă albastră lungă cât mâna ei. În zece secunde îşi crestă pieptul şi scoase cristalul Darmion, scos la lumină pentru a doua oară în două zile. Înainte de a leşina, azvârli cadoul însângerat în faţa chipului împietrit şi apăsat de tristeţe.

XIV

Pamir îi explică ce se întâmplase când o duse pe braţe în apartamentul ei. Acolo o aşeză pe un pat rotund imens. Pernele se aşezară singure sub capul femeii, în vreme ce un mic păianjen se deplasa pe aşternutul albastru-deschis, studiindu-i rana pe jumătate vindecată şi, cu o privire mai atentă, restul corpului. Apartamentul începu să vorbească pe un ton calm:

— N-am mai văzut-o niciodată în starea asta.

În lunga sa viaţă, Pamir nu mai văzuse nici el o persoană atât de deprimată, de nenorocită. Sorrel era palidă şi nemişcată, culcată pe spate şi, chiar cu ochii deschişi, părea că e oarbă. Nu vedea şi nu auzea nimic. Parcă s-ar fi aruncat de pe porţiunea cea mai înaltă din Fall Away, clătinându-se necontrolat, palele de vânt izbind-o de pereţii tari, lovind un suflet care nu mai simţea durerea.

— Sunt îngrijorat, mărturisi apartamentul.

— E normal, răspunse Pamir.

— Trebuie să fie groaznic să-i pierzi pe toţi cei care te iubesc.

— Dar pe ea încă o mai iubeşte cineva, contră Pamir, apoi tăcu şi se gândi încă o dată la toate cele petrecute.

— Spune-mi, întrebă el, care e descendenţa speciei tale?

— E atât de important?

— Probabil că nu. AI îşi prezentă pedigriul pe scurt.

— Care e numărul lotului tău?

— Nu văd ce importanţă are.

— Nu contează, spuse Pamir, depărtându-se de pacientă. Am aflat deja suficient.

Luă un prânz frugal şi bău nectar extraterestru, după care se simţi cam ameţit. Când i se limpezi mintea, dormi un minut sau o oră, apoi se întoarse în dormitor, la patul enorm. Sorrel era acolo unde o lăsase. Stătea cu ochii închişi, cu palmele goale pe burta ce se ridică şi cobora în ritm constant şi lent. Nu se mai sătura s-o privească.

— Mulţumesc.

Vocea parcă venea de nicăieri. Gura tinerei femei era deschisă, şi totuşi nu era vocea la care se aşteptase. Era fermă şi calmă, fără tristeţea de dinainte. O voce liniştită, politicoasă şi dulceagă, care-i spuse „Mulţumesc”, apoi adăugă:

— Pentru tot, domnule.

Ochii nu se deschiseseră.

Îl auzise pe Pamir apropiindu-se sau îi simţise prezenţa. El se aşeză pe marginea patului şi, după un lung moment, rosti:

— Ştii. Ai avea dreptul să mă consideri – oricine-aş fi – principalul tău suspect. I-aş fi putut ucide pe soţii tăi. Şi cu siguranţă te-am despărţit definitiv de Cre llan.

— Nu eşti tu criminalul.

— Pentru că în mintea ta altcineva e suspect. Nu-i aşa? Femeia nu răspunse.

— Cine crezi că e de vină? insistă Pamir.

În cele din urmă, ea deschise încet ochii şi clipi de două ori. Lacrimile începură să izvorască din ei, dar nu-i

alunecară pe obraz.

— Tatăl meu.

— El ţi-a omorât soţii?

— E evident.

— Dar e la ani-lumină depărtare de noi.

Tăcere. După o scurtă pauză, Pamir înclină din cap şi întrebă:

— Ce ştii despre tatăl tău?

— Foarte multe, pretinse ea.

— Dar nu l-ai văzut niciodată, îi aminti el.

— L-am studiat. Sorrel scutură din cap şi închise ochii. I-am cercetat temeinic biografia şi cred că-l cunosc foarte bine.

— Dar nu e aici, Sorrel.

— Nu?

— A emigrat înainte de a te naşte tu.

— Aşa mi-a spus mama.

— Şi ce altceva? Pamir se aplecă mai aproape de ea. Ce ţi-a mai spus despre omul…

— Că e puternic şi încrezător în sine. Că ştie ce e bine şi ce e cel mai bine. Şi că mă iubeşte foarte mult, dar nu poate sta cu mine. Îşi muşcă buza. Nu putea locui aici, dar are agenţi şi tot soiul de mijloace şi, într-un fel, va fi întotdeauna lângă mine. Asta mi-a promis mama.

Pamir încuviinţă din cap.

— Tatăl meu nu e de acord cu Credinţa.

— Îl înţeleg.

— O dată sau de două ori, mama a recunoscut că-l iubeşte foarte mult, dar că el nu ştie să se comporte diplomat cu extratereştrii. Că are o inimă dură şi că e în stare să facă lucruri îngrozitoare, dacă crede că sunt necesare…

— Nu, şopti Pamir.

Ochii albăstrui se deschiseră.

— Ce vrei să spui?

— Nu tatăl tău a comis faptele, o asigură el. Pe urmă se răzgândi şi adăugă: Sau, să zicem, nu pe toate.

— Cum adică?

Pamir îi puse tandru mâna peste gură. Când vru să şi-o retragă, ea îl apucă de încheietură şi de braţ, îl prinse cu dinţii printre buzele depărtate şi-l muşcă uşor. Un gest J'Jal.

Se aplecă şi sărută ochii deschişi.

— N-ar fi trebuit să faci asta, îi spuse Sorrel.

— Probabil că nu.

— Dacă ucigaşul ştie că eşti cu mine… Îi introduse în gură două degete, în stil J'Jal. Ea începu să le sugă şi renunţă să mai vorbească, zâmbind cu ochii când Pamir se strecură lin şi uşor în pat, lângă ea.

XV

Unul din râurile furioase izbea peretele, scoţând la iveală ceea ce purta pe apele lui. Înăuntrul tubului de diamant se afla un banc de creaturi cu aripioare, nici pseudopeşti, nici pseudobalene, ci o colecţie de maşinării de forma lacrimilor care probabil le dizolvau în inimă hidrogen, producând forţa necesară pentru a-şi menţine echilibrul într-un curent care părea nestăvilit, rapid şi haotic, turbulent şi deloc atractiv.

Pamir le privi o clipă, hotărând că aşa i-ar fi plăcut să trăiască la nesfârşit de acum înainte.

Scutură din umeri şi râse uşor, continuându-şi plimbarea lungă pe cărare, trecând pe lângă un şir de apartamente modeste. Biblioteca era la numai câţiva metri de el, un portal micuţ sculptat în peretele negru, de bazalt. Era atât de bine ascuns, încât mii de vizitatori treceau pe acolo zilnic, poate oprindu-se la marginea prăpastiei ca să privească în jos, dar plimbându-se mai departe, în căutarea unor privelişti mai impresionante. Pamir îşi roti privirea

spre uşa încuiată, nutrind o oarecare curiozitate. Apoi se ridică lângă peretele simplu, cu mâinile pe piatra rece şi cu ochii în jos, la forma de vis a lui Little-Lot.

Norul greu avea culoarea untului şi aproape aceeaşi densitate. Trilioane de microbi prosperau în interiorul matricei de aerogel, susţinând un ecosistem care nu va avea niciodată o suprafaţă solidă.

Uşa bibliotecii se deschise dintr-odată. Lemnul J'Jal făcu să scârţâie balamalele de fier.

Pamir deschise o conexiune şi activă un canal vechi, aproape uitat, al căpitanului. Apoi se întoarse în direcţia scârţâitului şi zâmbi. Sorrel ieşea din bibliotecă, îmbrăcată într-o rochie albastră de novice. Clipi din cauza luminii intense. Uşa masivă se închise la loc.

— E în regulă, îi spuse ea cu voce joasă.

Pamir duse un deget la gură. Femeia păşi spre el şi, printr-o conexiune, îi spuse:

— Am făcut ce mi-ai spus.

— Arată-mi.

Scoase cartea subţire.

— Pune-o aici jos. Era jurnalul ei personal, singurul volum pe care avea voie să-l scoată din bibliotecă. Îl lăsă la picioarele ei încălţate cu sandale şi întrebă:

— Ce crezi, m-a văzut cineva?

— Te asigur că ai fost observată.

— Şi acum ce facem, stăm şi aşteptăm?

— Nu, nu. Sunt mult prea nerăbdător pentru un astfel de joc.

Arma cu plasmă nici nu era bine activată când o acţiona, transformând paginile de plastic şi coperta de lemn într-un nor subţire de cenuşă supraîncălzită.

Sorrel se cuprinse cu braţele şi le strânse tare în jurul trupului.

— Acum aşteptăm, spuse Pamir.

— Nu înţeleg, recunoscu ea, nu pentru prima oară. Totuşi, cine crezi că e autorul?

Uşa grea se deschise din nou.

— Salut, Leon rd, strigă Pamir, fără să-şi întoarcă privirea.

Bibliotecarul J'Jal purta aceeaşi haină albastră şi părul strâns în coadă de cal. Expresia nu i se schimbase în ultimele zile – aceeaşi furie împotriva celor ce i-ar agresa clienţii neajutoraţi. Se holbă la ce mai rămăsese din carte, apoi la cei doi oameni, concentrându-se pe faţa bărbatului, până când îşi aduse aminte vag de el.

— Te cunosc de undeva? începu el.

Pamir purta pe chip expresia care-l caracteriza de treizeci şi doi de ani. Parcă voia să zâmbească, dar nu şi cu ochii întunecaţi.

— Mi-am găsit soţia, spuse el încet, dar nervos, mulţumesc de-ajutor.

Leon rd se uită la Sorrel. Pe chip i se citea un amestec de emoţii nestăvilite.

— Soţia ta? întrebă el sacadat. Se bătu pe cap şi reluă:

— Nu e soţia ta.

— Ştii tu asta?

Bibliotecarul nu răspunse.

— Ce ştii, Leon rd?

Leon rd aruncă o privire rapidă peste umăr, nu la uşa bibliotecii, ci la apartamentele din vecinătate. Era la limita răbdării. Părea fragil şi nesigur, cu mâinile apăsând partea din faţă a hainei şi cu degetele lungi de la picioarele goale curbate. Totul era clar. Transparent. Limpede.

— Ştiu ce-ai făcut, îi spuse Pamir, contribuind la starea lui vecină cu panica.

— Nu, îl contrazise el, fără prea multă convingere.

— Ai mai învăţat câte ceva. Eşti un savant hotărât şi

un student talentat care învaţă despre alte specii. Acum câţiva ani, deliberat sau printr-un noroc, ai făcut o descoperire. Ceva ce trebuia să rămână un secret de nepătruns.

— Nu.

— Un secret despre soţia mea.

— Care e acela? întrebă Sorrel, clipind.

— Spune-i, îl sfătui Pamir pe bibliotecar cu un râset aspru.

Leon rd se făcu palid la faţă.

— Nu, mai bine să rămână între noi, bine? Pentru că nici nu ştie nimic…

— Despre ce? strigă femeia.

— Nu e soţia ta, se răsti bibliotecarul.

— Cum naiba să nu fie? Pamir râse. Verifică dosarele publice. Acum două ore, în cadrul unei ceremonii civile conduse de doi călugări Hyree, am fost declaraţi soţ şi soţie în mod legal…

— Ce ştii despre mine? insistă Sorrel.

Pamir o ignoră. Se uită la J'Jal şi îi spuse:

— Dar altcineva ştie ce facem, nu-i aşa? Pentru că tu i-ai spus. N-au fost decât câteva vorbe. Poate. Asta dacă nu cumva tu ai pus la cale acest plan simplu şi dur, iar el nu e decât complicele tău.

— Nu! strigă Leon rd. N-am visat nimic.

— S-ar putea să te cred, rosti Pamir. Întoarse privirea spre Sorrel şi-i făcu repede cu ochiul. Când i-am arătat o imagine cu unul dintre soţii tăi morţi, n-a reacţionat normal. I-am văzut uimirea, dar ochii lui de J'Jal i-au trădat şi satisfacţia. Sau uşurarea, nu, Leon rd? Chiar te-ai bucurat când ai crezut că Sale ium e mort şi dispărut din peisaj?

Bibliotecarul arăta palid şi înfrigurat, cu braţele înfăşurate în jurul corpului său tremurând. Se uită din nou

la apartamentele din apropiere. Deschise gura şi-o închise iar. Pamir spuse:

— Moartea.

— Ce-ai zis? întrebă Leon rd.

— Există nenumărate moduri pline de inventivitate prin care să-ţi înscenezi moartea. Dar unul care îmi place mie mai mult e să-ţi donezi corpul şi să meştereşti un creier gol, fără suflet, pe care să-l îndeşi în trupul viu, imitând un fel special de moarte.

— Sale ium? rosti Sorrel.

— Aşa cred. Pamir specula, dar nu se depărta de adevăr. Cred că fostul tău soţ a fost un tânăr viclean. A crescut într-o familie care trăia printre Fluieră-vânt. De-acolo se trage, nu-i aşa, Leon rd? Deci era perfect normal, chiar inevitabil, să-i treacă prin minte să-şi omoare concurenţii, inclusiv propria lui identitate…

— Spune-mi ce ştii, îl imploră Sorrel.

— Mai nimic, o asigură Pamir. Leon rd e purtătorul celor mai adânci secrete. Întreabă-l pe el.

Bibliotecarul J'Jal îşi acoperi faţa cu mâinile.

— Pleacă, suspină el.

— Ţi-a fost Sale ium un bun prieten şi voiai să-l ajuţi? Sau te-a mituit pentru informaţia asta folositoare? Orice s-a întâmplat, continuă Pamir cu o înclinare a capului, tu l-ai îndreptat spre Sorrel, probabil explicându-i: „Este poate cea mai dorită femeie de pe Marea Navă…"

Un fulger albastru de plasmă îl lovi în faţă, topind-o şi distrugând totul în spatele lui.

Trupul fără cap se clătină şi căzu încet, proptindu-se de peretele negru. Leon rd sări înapoi, iar Sorrel rămase în picioare, lângă rămăşiţele celui mai nou soţ al ei, cu trăsături dure, dar calme, asemenea unui marinar care a navigat deja prin nenumărate furtuni.

XVI

Sale ium arăta ca un trecător oarecare, aruncând priviri distrate şi părând puţin agitat. Era stânjenit de tragedia în care nimerise. Părea uman. Părul blond, cu strălucire de gheaţă şi pielea negru-violetă erau obişnuite în lumile cu ultraviolete, iar ochii căprui nu ieşeau cu nimic din comun. Purta sandale, pantaloni şi o cămaşă largă. Se uita la trupul distrus văzând exact ceea ce se aştepta. Apoi ridică privirea spre Sorrel. Pe un ton cald şi ameninţător în acelaşi timp, i se adresă:

— Nu ştii… n-ai de unde să ştii cât de mult te iubesc…

Sorrel se dădu înapoi îngrozită.

El vorbi în continuare, încercând să se explice.

— Pleacă! îi strigă ea. Lasă-mă-n pace!

Sale ium nu făcu decât să scuture din cap cu gura deschisă – stilul J'Jal de a refuza – şi, calm, o informă:

— Sunt un individ extrem de răbdător.

O făcu să râdă subţire, amar.

— Nu astăzi, spuse el tolerant. Şi poate nici în următorii o mie de ani. Dar mă voi apropia de tine cu un chip şi un nume nou – voi veni la tine din când în când – şi va veni vremea când inima ta va bate pentru mine şi vei înţelege că aparţinem unul altuia…

Cadavrul tresări.

Sale ium se uită la ceea ce făcuse, oarecum deranjat că i se distrage atenţia. Treptat, îşi dădu seama că mortul se micşora ca un balon care răsuflă. Ce ciudat. Se uită lung la fenomenul misterios, incapabil să înţeleagă evidenţa. Corpul fără cap tresărea din ce în ce mai tare, un picior micşorat sărind în sus. Din rana neagră ieşi un nor de fum albastru şi, odată cu el, mirosul de cauciuc ars şi lichid prăjit.

Cu mâna stângă, Sale ium smulse arma cu plasmă din cămaşă – era un model comercial, utilizat ca unealtă,

dar cu piedica îndepărtată – şi se răsuci în cerc scurt, căutând o ţintă adevărată.

— Ce se întâmplă? strigă Leon rd.

— Îl vezi?

— Pe cine?

Bărbatul J'Jal era mai mult nedumerit decât îngrijorat. Nu se lăsă pradă panicii. Mintea lui căuta rapid răspunsuri posibile, stabilind care era mai uşor şi mai eficient de aplicat. În aer liber, bineînţeles.

— Lasă-ne, imploră Leon rd. N-o să mai stau mult în aşteptare!

Sale ium trase cinci şarje scurte în peretele de bazalt, găurindu-l şi împroşcând magma albă, fierbinte. O voce urlă de undeva de jos.

Sorrel fugi la zid şi se uită în jos. Sale ium se târî lângă ea, ţinând arma cu ambele mâini. Reactorul ei pompa energie într-o cameră mică, pregătind o explozie care să spulbere totul în calea ei.

Începu să cerceteze cu atenţie, apoi se răzgândi.

Lăsă arma din mână şi o cuprinse pe Sorrel de talie. Se îndoi de spate când primi un cot în stomac. Icni şi înjură, apoi îi spuse: „Nu". O împinse cu toată forţa în zidul neted şi negru. Se propti cu faţa de umărul ei stâng, apoi se aplecară amândoi şi priviră peste margine.

Pamir apucă arma şi-o ţinu strâns.

Sorrel sări.

În urma combinaţiei de mişcări, Sorrel şi Sale ium fură ridicaţi peste marginea zidului şi căzură amândoi. Pamir fu smuls şi căzu şi el odată cu ei. Cu o mână ţinea arma cu disperare, iar cu cealaltă îl pocni pe ucigaş în stomac şi în coaste. În câteva minute, alunecau cu cea mai mare viteză. Îi izbi o pală de vânt tânguitoare; într-o parte, zidul părea o pată murdară. Fall Away se întindea, imens şi distant, aproape neschimbat. Râurile aeriene şi

nenumăratele maşini zburătoare erau imposibil de atins, deci inutile. Cei trei cădeau întruna. Când şi când, o voce străbătea prin vuietul vântului, vreun spectator de pe drum, întrebând alarmat cine erau cei trei. Trei corpuri agăţate unul de altul şi dând din picioare. Sale ium îl trase pe Pamir cu propria mână liberă şi se lăsă mai aproape de el. Cu noua lui gură, de numai câteva zile, îl muşcă zdravăn de încheietură, ca să-l oblige să dea drumul armei.

Pamir urlă şi scăpă arma.

Dar când Sale ium vru să-l lovească peste faţă ca să-i distrugă sufletul, Pamir îl pocni peste braţ, îl împinse înapoi şi-i apăsă cotul cu genunchiul. Arma fără piedică se declanşa, eliberând energia stocată. O rază orbitoare ţâşni din capul bărbatului muribund, transformându-i creierul în cenuşă. Un trosc! supersonic îi făcu pe cei doi să-şi piardă temporar auzul.

Pamir trase un picior cadavrului şi se agăţă de Sorrel. Ea se prinse strâns de el şi, după câteva minute, în timp ce plonjau spre adâncimile galbene ale unui nor viu, crescător, începu să-i strige în urechea mai puţin afectată câteva explicaţii.

XVII

Întunericul era din nou foarte aproape.

Încă o dată, Pamir stătea în faţa apartamentului său, ascultând cântecele sălbatice de *Ilano vibra*. Nimic nu părea nelalocul lui. Vecinii se plimbau, fugeau sau zburau prin faţa lui pe aripi străvezii. Cuplul ianusian se opri cât să-l întrebe pe unde fusese în ultimele zile. Pamir le bălmăji ceva trist, despre rezolvarea unor necazuri în familie. Familia Fluieră-vânt stătea în faţa apartamentului ei, adunată în jurul unei gropi pentru gătit, mâncând un bou în cinstea unei alte zile reuşite care a trecut. Un grup de maşinării se opri să întrebe de facsimilul pe care-l construiseră pentru Pamir ca o favoare. I-a servit scopului

propus?

— Sigur că da, le confirmă el înclinând din cap. I-am dus de nas pe toţi, cel puţin până la sfârşitul farsei.

— Au râs? întrebă o maşinărie.

— Întruna, până li s-a tăiat respiraţia, le jură Pamir. Apoi nu mai spuse nimic despre asta.

O siluetă se apropia. O urmărise de când ajunsese la un kilometru de el. În timp ce maşinăriile se îndepărtau, folosi diferite mijloace ca să-i studieze mersul şi stilul. Cumpăni opţiunile şi se hotărî să rămână acolo unde era aşezat, cu spatele proptit de ghiveciul de ceramică uriaş şi cu picioarele întinse unul peste altul.

Silueta se opri după câţiva paşi, privindu-l fără o vorbă.

— Te gândeşti, îi spuse Pamir, să mă arunci în închisoarea de la bordul navei sau să mă azvârli de pe navă. La asta te gândeşti acum.

— Dar am avut o înţelegere, replică Miocene. Trebuia să ajuţi pe cineva. Ai făcut-o şi ţi-ai câştigat pe bună dreptate răsplata şi mulţumirile mele.

— Da, spuse el, dar te cunosc. Te întrebi: „De ce să nu scap de el şi să termin cu afacerea asta?”

Prim-preşedinta era îmbrăcată în haine de pasager şi îşi deghizase puţin faţa. Ochii albaştri se asortau cu părul de aceeaşi culoare ondulat şi prins strâns în nenumărate codiţe şi, cu toate că obrajii şi gura se lăţiră într-un zâmbet rece ca toate zâmbetele, această creatură dură, foarte dură, nu voia să dezvăluie nimic altceva.

— Tu mă cunoşti pe mine, murmură ea. Vrei să-mi spui cine eşti tu, îl întrebă, după o scurtă pauză.

— Încă n-ai aflat?

Îi răspunse scuturând din cap şi, într-un acces de sinceritate, recunoscu:

— Nu, şi nici nu-mi pasă, orice-ar fi.

Pamir surâse şi se lăsă mai tare pe spate.

— Aş putea să te arestez, continuă Miocene. Dar un om cu abilităţile şi norocul tău... Ei bine, probabil cunoşti vreo douăsprezece feluri de a evada din centrele noastre de detenţie. Iar dacă te trimit într-o lume de colonii sau extraterestră... Cred că în cel mult o mie de ani o să găseşti drumul înapoi, ca un câine sau un obicei urât.

— Corect, recunoscu Pamir. Apoi cu voce gravă, dar caldă, întrebă:

— Ce mai face Sorrel?

— Femeia aceea tânără? Din câte am înţeles, şi-a scos apartamentul la vânzare şi s-a mutat deja. Nu ştiu sigur unde...

— Prostii, o întrerupse el. Miocene zâmbi scurt.

— Totuşi, poate că ştiu câte ceva. Despre cine ai putea fi tu...

— Ea ştie acum. Faţa femeii se îngustă, iar ochii se măriră şi-şi pierdură siguranţa.

— Ce ştie? reuşi ea să întrebe.

— Cine e tatăl ei, răspunse Pamir. Adevăratul ei tată, vreau să spun.

— O presupunere singulară, îi aminti Prim-preşedinta. Scutură din cap ca să-i arate că nu ţine seama de ea şi adăugă: O femeie tânără şi naivă te-ar putea crede. Dar n-o să găsească nicio confirmare, nu în următorii o mie de ani... În cele din urmă, va trebui să creadă ceea ce a crezut dintotdeauna...

— Poate.

— Acum nu mai e treaba ta. Miocene ridică din umeri. Nu-i aşa?

— Poate că nu mai e, admise Pamir. Luminile de deasupra capului pâlpâiră prima oară, iar el se ridică în capul oaselor. Hoţul a fost ideea ta, nu? Cel care a venit să fure cristalul Darmion?

— Şi de ce-aş fi pus la cale furtul ăsta?

— Pentru că ce s-a întâmplat după aceea este exact ce ţi-ai dorit. O crimă întâmplătoare o determină pe Sorrel să aibă încredere în mine şi stabileşte o legătură emoţională între noi doi.

— Dar am greşit undeva, recunoscu Miocene cu un surâs fin.

— Da?

— Am presupus că ucigaşul, oricine-ar fi fost, te va elimina. Expunându-se pe el în acelaşi timp, bineînţeles.

Al doilea val de întuneric trecu peste bulevard. Pamir, cu o figură aspră, i se adresă cu voce joasă:

— Doamnă Prim-preşedintă, ai fost întotdeauna o ticăloasă remarcabilă şi fermecătoare.

— N-am ştiut că era Sale ium, mărturisi ea.

— Şi n-ai ştiut nici de ce îi ucidea pe soţi. Pamir se ridică încet. Pentru că bătrânul bibliotecar Leon rd şi-a dat seama cine era Sorrel. I-a spus lui Sale ium ce-a aflat şi a menţionat că tatăl ei era o femeie şi, din întâmplare, acea femeie e a doua persoana ca importanţă de la bordul Marii Nave.

— Dosarele publice conţin erori, da. Miocene înclină din cap. De problemele astea mă ocup chiar acum.

— Bine.

Ea îşi îngustă privirea.

— Şi, da, sunt un suflet dificil. Regina afurisită şi aşa mai departe. Dar eu fac multe lucruri complicate şi, din foarte multe motive, e mai bine ca fiica mea să stea departe de mine şi de viaţa mea.

— Poate, admise Pamir.

— Gândeşte-te la ultimele zile. Mai ai nevoie de alte motive? Se apropie de el cu un pas. Dar greşeşti într-o problemă majoră. Indiferent cine eşti.

— Unde anume?

— Ai presupus că voiam să fii omorât. Asta e greşeala ta. Era o posibilitate, dar şi un risc. Dar, în calitatea mea de căpitan bun, trebuia s-o iau în calcul şi să fac planuri de rezervă, în caz că… Mai făcu un pas spre el. Nu, cele petrecute au fost… pe lângă ceea ce par a fi fost… ceea ce eu trebuie să numesc o audienţă.

— O audienţă? bolborosi Pamir, sincer nedumerit.

— Eşti un maestru al dispariţiilor, admise Miocene. Făcu ultimul pas şi îi spuse în şoaptă: S-ar putea să vină o zi când n-o să-mi mai pot proteja fiica, iar ea va trebui să dispară într-un stil perfect şi pentru totdeauna…

Întunericul coborî a treia oară, anticipând întinderea nesfârşită a nopţii.

— Asta cade în sarcina ta, dacă vrei să ţi-o asumi, spuse ea, vorbind în întuneric. Oricine-ai fi… eşti acolo, mă auzi?…

XVIII

Sorrel mergea de săptămâni de zile, traversând Deşertul Indigo pas cu pas. Călătorea singură, având doar un rucsac plutitor legat la talie. Trecuseră zece sau zece mii de ani. Nu-şi amintea exact cât timp se scursese, ceea ce era un lucru bun. Se simţea mai bine din toate punctele de vedere, iar cu vechile răni se obişnuise şi le ignora. Într-un fel, era chiar fericită. Şi în timp ce străbătea peisajul neprimitor din piatră arsă şi fluide violete, cânta. Uneori melodii de-ale oamenilor, alteori cântece mult mai greu de interpretat, dar de o mie de ori mai frumoase.

Într-o după-amiază, auzi câteva note ca răspuns la notele ei.

Coborând o creastă îngustă, văzu ceva cu totul neaşteptat: o întindere deasă şi abundentă de *Ilano vibra* irigată.

Tot mai tare, vegetaţia cânta pentru ea.

Se apropie de plante.

O siluetă stătea aşezată în mijlocul frunzişului. Poate o siluetă umană. Un bărbat, după toate aparenţele, aflat cu spatele la ea şi cu faţa ascunsă de plete negre încâlcite. Cu toate acestea, dintr-un motiv anume, i se păru cunoscută. Familiară sub cel mai frumos aspect. Sorrel porni cu paşi repezi, zâmbi şi, cu glas uscat, încercă să cânte la unison cu buruiana extraterestră.